De uitvoering door de AIG van de taken waarvoor ze verantwoordelijk is alsook de uitoefening van het leiderschap op alle niveaus binnen de AIG

Vast Comité van Toezicht op de politiediensten

Toezichtsonderzoek

Luchtfoto: WIM ROBBERECHTS & Co
Bron: Kamer van volksvertegenwoordigers, foto gerealiseerd met medewerking van de Directie Luchtsteun van de federale politie.

INHOUD

1. INLEIDING 1

1.1 Opening van het toezichtsonderzoek 1

1.2 Timing 1

2. METHODOLOGIE 3

2.1 Algemene onderzoeksvragen 3

2.2 Beperkingen bij het onderzoek naar de taken waarvoor de AIG verantwoordelijk is en naar de uitoefening van het leiderschap 3

2.3 Voornaamste onderzoeksdaden 4

3. POSITIE VAN DE AIG ALS CONTROLEORGAAN OP DE POLITIEDIENSTEN 5

4. STRUCTUUR VAN DE AIG 6

4.1 Wettelijk voorziene structuur 6

4.2 Huidige werkelijke structuur 8

5. PERSONEELSBESTAND VAN DE AIG 9

5.1 Personeelsformatie 9

5.2 Beschikbare capaciteit 10

5.3 Gedetailleerde samenstelling van het personeelsbestand 12

5.4 Problematiek van de weging van CALog-functies van niveau A bij de AIG 13

5.5 Mogelijkheid tot interne bevordering door verhoging in graad of een hoger kader voor commissarissen van politie en hoofdinspecteurs van de AIG 14

6. OPLEIDING 16

7. WIJZE WAAROP DE VERSCHILLENDE DIRECTIES DE TAKEN UITVOEREN WAARVOOR DE AIG VERANTWOORDELIJK IS 17

7.1 IGIN 17

7.1.1 Controleopdrachten, inspecties en audits 17

7.1.2 Controle 18

7.1.3 Inspectie 21

7.1.4 Audit 26

7.1.5 Andere opdrachten 27

7.1.6 Vooruitzichten voor IGIN 29

7.2 IGST 31

7.2.1 Voorbereiding van de zittingen van de raad van beroep inzake evaluatie 31
7.2.2 Voorbereiding van de zittingen van de paritaire commissie 31
7.2.3 Voorbereiding van de verschijningen voor de tuchtraad 32
7.2.4 Selectie van de mandaathouders 32
7.2.5 Evaluatie van de mandaathouders 32
7.2.6 Directiebrevet 33
7.2.7 Delen van de expertise van IGST 33
7.3 IGEO ---------- 34
7.3.1 Klachten en aangiften 34
7.3.2 Gerechtelijke onderzoeken 35
7.3.3 Bemiddeling 37
7.3.4 Tuchtonderzoeken 38
7.3.5 Permanentiedienst 38
7.3.6 Opdrachten die in onbruik zijn geraakt 39
7.4 Gedeconcentreerde posten ---------- 39
7.5 IGGA ---------- 41

8. ENGAGEMENT VAN DE MANDAATHOUDERS TEN AANZIEN VAN DE OPDRACHTEN VAN DE AIG _____ 42

9. LEIDERSCHAP _____ 44
9.1 Inleiding ---------- 44
9.2 Leiderschap van de mandaathouders ---------- 45
9.3 Leiderschap binnen de centrale directies en de gedeconcentreerde posten ---------- 47
9.3.1 Globaal overzicht 47
9.3.2 Een bijzondere situatie: IGIN 49
9.3.3 Een andere bijzondere situatie: IGGA 51

10. SYNTHESE VAN DE MENINGEN VAN DE GERAADPLEEGDE OVERHEDEN __ 51

11. CONCLUSIES _____ 53
11.1 Conclusies met betrekking tot de eerste algemene onderzoeksvraag: In welke mate voert de AIG alle taken uit die haar zijn toegewezen? --- 53
11.1.1 IGIN 53
11.1.2 IGST 55
11.1.3 IGEO en de gedeconcentreerde posten 55

11.2 Conclusies met betrekking tot de tweede algemene onderzoeksvraag: Geconfronteerd met een capaciteitstekort, stelt de AIG prioriteiten, op welke manier en met welke doeltreffendheid? ---------- 56
11.2.1 Audit 56
11.2.2 Inspectie 56
11.2.3 Gerechtelijke opdrachten 57
11.3 Conclusies met betrekking tot de derde algemene onderzoeksvraag: Hoe wordt binnen de AIG leiderschap uitgeoefend en wat is de eventuele invloed daarvan op het capaciteitstekort binnen de verschillende directies van de AIG en op de uitvoering van de diverse taken? ---------- 57
11.3.1 Op het niveau van de mandaathouders 57
11.3.2 Op het niveau van de centrale directies en de gedeconcentreerde posten 59

12. AANBEVELINGEN _____ 60

12.1 Aanbevelingen met betrekking tot de uitvoering van de taken van de AIG ---------- 60
12.1.1 Algemene aanbevelingen 60
12.1.2 Aanbevelingen die meer specifiek raken aan de structuur van de AIG 61
12.2 Aanbevelingen met betrekking tot de uitoefening van het leiderschap ---------- 62
12.2.1 Algemene aanbevelingen 62
12.2.2 Aanbevelingen die meer specifiek raken aan het personeelsbeheer 62
12.3 Aanbevelingen met betrekking tot de wettelijke en reglementaire grondslagen van de AIG ---------- 63

13. LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN _____ 64

1. Inleiding

1.1 Opening van het toezichtsonderzoek

1. Het Comité P ving gelijkluidende signalen op die erop wezen dat de AIG met een ernstig en terugkerend capaciteitstekort kampte. Deze zorgwekkende situatie bleek onder meer uit de activiteitenverslagen[1] die de AIG jaarlijks publiceert.

2. Twee door het Comité P gevoerde toezichtsonderzoeken, elk gericht op een specifieke taak die aan de AIG is toegewezen[2], hadden al aangetoond dat dit capaciteitstekort een negatieve impact had op de uitvoering van de onderzochte taken[3].

3. In de loop van september 2023 berichtte de pers over een sterke malaise bij de AIG, meer in het bijzonder binnen de Directie Audit en Inspectie (IGIN).

4. Tijdens zijn plenaire vergadering van 20 november 2023 besliste het Vast Comité P om onderhavig toezichtsonderzoek te openen.

1.2 Timing

5. Op 4 januari 2024 bracht het Vast Comité P mevrouw Eliane TILLIEUX, toenmalig voorzitster van de Kamer van volksvertegenwoordigers en mevrouw Annelies VERLINDEN, minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing en de heer Paul VAN TIGCHELT, vice-eersteminister en minister van Justitie, op de hoogte van zijn beslissing van 20 november 2023 om onderhavig toezichtsonderzoek te openen.

6. Op 8 januari 2024 bracht het Vast Comité P deze beslissing ook ter kennis van de toenmalige inspecteur-generaal.

7. Aangezien er toen al afzonderlijke onderzoeken binnen de AIG aan de gang waren, verduidelijkte het Vast Comité P aan deze bestemmelingen dat de AIG pas na afronding van die onderzoeken om medewerking zou worden verzocht.

.....

[1] Zie met name: Activiteitenverslag 2022 AIG, https://www.aigpol.be

[2] Toezichtsonderzoek naar de monitoring van de controle door de AIG op de door de LPA uitgevoerde gedwongen terugkeeroperaties en toezichtsonderzoek met betrekking tot bemiddeling als middel tot oplossing voor klachten van burgers tegen politieambtenaren. Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[3] Op het moment van de uitvoering van het toezichtsonderzoek naar de monitoring van de controle door de AIG op de door de LPA uitgevoerde gedwongen terugkeeroperaties beschikte de AIG slechts over twee leden van IGIN om alle controles op de gedwongen terugkeeroperaties uit te voeren. Met zulke beperkte personeelsbezetting was een globale monitoring van het volledige proces en van alle verwijderingsoperaties bijgevolg niet haalbaar. De bemiddeling maakte geen deel meer uit van de prioriteiten van de AIG en deze taak werd helemaal niet meer uitgevoerd.

8. Op 30 januari 2025 stelde het Vast Comité P de toenmalige inspecteur-generaal *ad interim* in kennis van de start van de terreinonderzoeksfase van het toezichtsonderzoek, die in februari 2025 aanving.

9. Op 30 september 2025 bracht het Vast Comité P de heer Peter DE ROOVER, voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers, op de hoogte van de vooruitgangsstaat van de onderzoeksdaden verricht in het kader van het toezichtsonderzoek en bevestigde hem dat het onderzoeksverslag zou worden afgerond en overgemaakt aan de parlementaire begeleidingscommissie in maart 2026.

10. Op 1 april 2026 heeft het Vast Comité P een ontwerp van eindverslag in prelectuur overgemaakt aan de nieuwe inspecteur-generaal, waarbij hem een termijn van twintig dagen werd gegeven om zijn eventuele opmerkingen kenbaar te maken.

11. Op 20 april 2026 ontving het Vast Comité P een over het algemeen positief antwoord van de nieuwe inspecteur-generaal, waaraan diverse opmerkingen waren toegevoegd om feitelijke verduidelijkingen te geven en, in voorkomend geval, aanvullende informatie te verstrekken die nuttig is voor een correcte beoordeling van de geformuleerde vaststellingen en conclusies. Dit verslag van toezichtsonderzoek bevat deze diverse opmerkingen en aanvullingen.

2. Methodologie

2.1 Algemene onderzoeksvragen

12. Het Vast Comité P heeft drie algemene onderzoeksvragen geformuleerd:

- **1e vraag**: In welke mate voert de AIG alle taken uit die haar zijn toegewezen?

- **2e vraag**: Geconfronteerd met een capaciteitstekort, stelt de AIG prioriteiten, op welke manier en met welke doeltreffendheid?

- **3e vraag**: Hoe wordt binnen de AIG leiderschap uitgeoefend en wat is de eventuele invloed daarvan op het capaciteitstekort binnen de verschillende directies van de AIG en op de uitvoering van de diverse taken?

2.2 Beperkingen bij het onderzoek naar de taken waarvoor de AIG verantwoordelijk is en naar de uitoefening van het leiderschap

13. Het Vast Comité P besliste om de taken/activiteiten van de AIG die al onderzocht waren in eerdere toezichtsonderzoeken niet (opnieuw) te bekijken, met name:

- de controle op de gedwongen terugkeeroperaties (repatriëringen)[4];

- de bemiddeling[5];

- de rol van de AIG bij de selectie en evaluatie van de mandaathouders bij de geïntegreerde politie[6];

- de rol van de AIG in de kwaliteitscontrole op de politieopleiding[7].

14. Anderzijds zal het leiderschap van de nieuwe inspecteur-generaal van de Algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie evenmin worden onderzocht, gelet op het recente karakter van zijn ambtsaanvaarding (1 oktober 2025) en op het ontbreken van een verband

.....

[4] Referte dossier nr. 2021/002178: Monitoring van de controle door de AIG op de door de LPA uitgevoerde gedwongen terugkeeroperaties (gepubliceerd in 2024). Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[5] Referte dossier nr. 2018/003311: Bemiddeling als middel tot oplossing voor klachten van burgers tegen politieambtenaren (gepubliceerd in 2020). Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[6] Referte dossier nr. 2014/120360: De rol van de Algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie bij de selectie en evaluatie van de mandaathouders bij de geïntegreerde politie (gepubliceerd in 2015). Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[7] Referte dossier nr. 2023/000749: Rekrutering, selectie en opleiding binnen de politieorganisatie (gepubliceerd in 2024). Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

met de elementen die aan de basis lagen van de beslissing van het Vast Comité P om het toezichtsonderzoek te openen.

2.3 Voornaamste onderzoeksdaden

15. Analyse van het wettelijk en regelgevend kader van de AIG.

16. Analyse van de documentatie die beschikbaar is in open bronnen, voornamelijk op de website van de AIG[8].

17. Analyse van interne documentatie, op vraag verkregen van de AIG, omvattend onder meer alle dienstnota's, de notulen van het basisoverlegcomité, het organigram, evenals de documenten met betrekking tot de psychosociale/welzijnsonderzoeken.

18. Bezoek aan de vier gedeconcentreerde posten.

19. Semigestructureerde individuele gesprekken met alle directeurs[9], de coördinatoren binnen de verschillende directies, de diensthoofden en met de kabinetschef van de AIG. Enkele uitzonderingen niet te na gesproken, hebben ook bijna alle personeelsleden die momenteel in dienst zijn bij de AIG deelgenomen aan deze individuele semigestructureerde gesprekken. Daarnaast vonden, op hun eigen vraag, ontmoetingen plaats met meerdere voormalige leden van de AIG. In totaal werden meer dan zeventig individuele gesprekken gehouden.

20. Schriftelijke vragen om informatie aan diverse overheden[10] die een mening kunnen geven over de wijze waarop de AIG haar opdrachten uitvoert.

21. Vrij gesprek met de nieuwe inspecteur-generaal nadat hij op 1 oktober 2025 zijn functie opnam.

22. Semigestructureerd gesprek met de adjunct-inspecteur-generaal.

23. Meerdere vragen om informatie/aanvullende verduidelijking aan de kabinetschef en aan de betrokken leden van de AIG.

.....

[8] https://www.aigpol.be

[9] Waaronder de directeur van IGST, die op dat ogenblik tevens de functie van adjunct-inspecteur-generaal *ad interim* vervulde.

[10] Het College van Vlaamse gouverneurs, het College van Waalse gouverneurs, de Hoge Ambtenaar van de Brusselse agglomeratie, het College van procureurs-generaal, de Federale politieraad, de commissaris-generaal van de federale politie, de Vaste Commissie van de lokale politie en de Tuchtraad.

3. Positie van de AIG als controleorgaan op de politiediensten

24. Volgens artikel 5, 1e lid van de wet van 15 mei 2007[11], is de AIG een van de politiediensten onafhankelijk controleorgaan dat ressorteert onder de uitvoerende macht.

25. Artikel 3 van dezelfde wet stelt dat de AIG onder het gezag staat van de minister van Binnenlandse Zaken en van de minister van Justitie, die gezamenlijk de algemene principes inzake haar organisatie, haar werking en haar algemeen beheer vastleggen en die het te voeren beleid bepalen. Het dagelijks beheer van de Algemene Inspectie wordt toegewezen aan de minister van Binnenlandse Zaken. Wanneer de behandeling van die dossiers de algemene directie van de gerechtelijke politie, de gerechtelijke diensten of het informatiebeheer rechtstreeks beïnvloedt, betrekt hij daar de minister van Justitie bij, overeenkomstig de regels die door de Koning op voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie worden vastgesteld.

26. De AIG geniet een aanzienlijke steun van de federale politie. Artikel 13 van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie[12] voorziet dat nadere regelen betreffende de steun van de federale politie aan de AIG het voorwerp uitmaken van dwingende richtlijnen van de Minister van Binnenlandse Zaken en onder meer betreffen:

- 1° de logistieke steun, de ontwikkeling en de ondersteuning van de infrastructuur en de telematicaprogramma's van de algemene inspectie[13];
- 2° het beheer van haar personeel;
- 3° de administratieve voorbereiding en de bewaking van de voortgang van haar begroting;
- 4° de voorbereiding en de uitvoering van de overheidsopdrachten te haren behoeve.

27. In de praktijk leidt dit voor de AIG tot een voortdurende zoektocht naar een evenwicht tussen enerzijds het behoud van haar imago als onafhankelijk controleorgaan op de politiediensten en anderzijds het beroep doen op middelen

.....

[11] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, *BS* 15 juni 2007.

[12] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, *BS* 18 augustus 2001.

[13] Binnenkort zal de federale politie ISLP ter beschikking stellen van de AIG, waar deze toepassing bestemd zal zijn voor gebruik door IGEO evenals door de gedeconcentreerde posten in het kader van hun gerechtelijke opdrachten.

van de federale politie, wat noodzakelijk is om de strikte begrotingsdiscipline na te leven.

28. De statutaire personeelsleden bedoeld in artikel 4, § 3, 1° en 2° van de wet van 15 mei 2007[14][15] blijven onderworpen aan de bepalingen die het statuut of de rechtspositie vaststellen van de leden van het operationeel kader of het administratief en logistiek kader van de federale politie en van de lokale politie, behoudens de bepalingen voorzien in titel II, hoofdstuk VI van dezelfde wet en die hoofdzakelijk betrekking hebben op de selectie, de aanwijzing, de evaluatie en de bevordering.

29. Overeenkomstig artikel 14bis van zijn organieke wet van 18 juli 1991[16], is het Vast Comité P bevoegd om onderzoeken in te stellen naar de activiteiten en de werkwijzen van de AIG.

30. Overigens zijn de AIG en het Vast Comité P sinds 10 juni 2016 gebonden door een protocolakkoord, waarin de informatie-uitwisseling en hun samenwerking is vastgesteld[17].

4. Structuur van de AIG

4.1 Wettelijk voorziene structuur

31. Volgens artikel 4, §1 van haar wet van 15 mei 2007, is de AIG samengesteld uit:

- de inspecteur-generaal;
- adjuncten-inspecteur-generaal;
- de Directie Audit en Inspectie;
- de Directie Individuele Onderzoeken;
- de Directie Statuten;
- de Directie Algemeen Beleid;

.....

[14] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 14, *BS* 15 juni 2007.

[15] De politieambtenaren en de CALog-leden van de federale politie en van de lokale politie (zie *infra* subtitel 5.1. Personeelsformatie).

[16] Wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, *BS* 26 juli 1991.

[17] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 5/1, *BS* 15 juni 2007.

- gedeconcentreerde posten, waarbij per ambtsgebied van het hof van beroep een gedeconcentreerde post kan worden opgericht.

32. De samenstelling van de AIG, zoals ze is beschreven door artikel 7 van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie[18], verschilt enigszins van de samenstelling voorzien door de wet van 15 mei 2007. Volgens deze bepaling die niet werd opgeheven, is de AIG samengesteld uit:

- de inspecteur-generaal;
- twee adjunct-inspecteurs-generaal;
- de dienst inspectie met, in voorkomend geval, gedeconcentreerde inspectieposten[19];
- de dienst individuele onderzoeken;
- de dienst statuten.

33. Artikel 10 van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 verduidelijkt bovendien dat de personeelsformatie van een gedeconcentreerde post maximum vier personen mag omvatten[20].

34. De voornaamste verschillen die in het koninklijk besluit van 20 juli 2001 worden vastgesteld ten opzichte van de wet van 15 mei 2007 hebben betrekking op het feit dat de gedeconcentreerde posten in het koninklijk besluit aan de dienst inspectie zijn gekoppeld en dat er geen dienst/directie algemeen beleid is voorzien.

35. Er dient niettemin op te worden gewezen dat de personeelsformatie van de AIG, opgenomen als bijlage bij het koninklijk besluit van 20 juli 2001, wel een algemene dienst (waar de inspecteur-generaal en de twee adjunct-inspecteurs-generaal impliciet deel van zouden kunnen uitmaken) alsook een secretariaat voorziet. De nieuwe inspecteur-generaal is van mening dat de functies van de mandatarissen niet specifiek zijn opgenomen in het organiek kader en dat het onderbrengen ervan bij de algemene dienst geen correcte weerspiegeling is van de wet van 15 mei 2007, waarbij hij opmerkt dat deze wet de mandatarissen

.....

[18] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, *BS* 18 augustus 2001.

[19] Volgens deze formulering maken de gedeconcentreerde posten deel uit van de dienst inspectie. De personeelsformatie die als bijlage is opgenomen bij het koninklijk besluit van 20 juli 2001 bevestigt deze interpretatie impliciet.

[20] Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten blijkt dat teneinde de gedeconcentreerde posten toe te laten hun effectieven aan te passen aan een evolutie in de werklast, het aantal personeelsleden van de post niet werd beperkt. (Parlementaire stukken. – Wetsvoorstel van de heer Van der Maelen *c.s.*, amendement nr. 51-2947/2, pagina 25).

duidelijk onderscheidt van de directies[21] en dat diezelfde wet geen beperking oplegt wat betreft het aantal adjunct-inspecteurs-generaal, noch een personeelscategorie voorschrijft. Deze opmerkingen van de nieuwe inspecteur-generaal ondersteunen de *infra* geformuleerde aanbeveling van het Vast Comité P om een voorstel voor te bereiden en over te maken aan de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie voor een herziening van de voornaamste wettelijke en reglementaire grondslagen van de AIG, met name door de inhoud van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie aan te passen zodat hij beter samenhangt met de bepalingen van de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten.

4.2 Huidige werkelijke structuur

36. De huidige werkelijke structuur van de AIG is de volgende:

- een inspecteur-generaal;
- een adjunct-inspecteur-generaal;
- een kabinetschef;
- een Directie Audit en Inspectie (IGIN);
- een Directie Individuele Onderzoeken (IGEO);
- een Directie van de Statuten (IGST);
- vier gedeconcentreerde posten (Antwerpen, Gent, Luik en Bergen) die onafhankelijk zijn van de centrale directies;
- ondersteunende diensten en functies (IGGA).

37. De ondersteunende diensten en functies omvatten een centraal contactpunt (CPC), een HRM-dienst, een dienst Budget en Logistiek, een dienst Boekhouding, een ICT-dienst, een vorser-raadgever, een preventieadviseur evenals een Data Protection Officer (DPO).

38. Buiten IGGA, waarvan de ondersteuning een transversaal karakter heeft, vertoont de structuur van de AIG een relatief verkokerd karakter. Zo is er geen structurele overlegruimte georganiseerd tussen de verschillende entiteiten, behalve een wekelijkse vergadering van de mandaathouders en de directeurs, die wordt omschreven als zijnde hoofdzakelijk gewijd aan de mededelingen van de mandaathouders en het delen van agenda's[22]. Dit houdt een risico in van

.....

[21] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 4, §1, *BS* 15 juni 2007.

[22] De modaliteiten van deze vergadering werden door de nieuwe inspecteur-generaal gewijzigd, met de bedoeling hiervan een directiecomité te maken.

gebrekkige communicatie tussen de directies en/of de gedeconcentreerde posten. In dit kader lijken de informatie-uitwisselingen tussen de directies en/of de gedeconcentreerde posten voornamelijk het resultaat te zijn van individuele initiatieven.

5. Personeelsbestand van de AIG

5.1 Personeelsformatie

39. De personeelsformatie van de AIG is opgenomen in de bijlage bij het voornoemde koninklijk besluit van 20 juli 2001, die werd vervangen door het koninklijk besluit van 7 februari 2007[23]. In deze bijlage worden de voor elke component van de AIG voorziene personeelsbestanden vermeld, met aanduiding per graad van het aantal politieambtenaren en statutaire personeelsleden die geen politieambtenaar zijn. Beide personeelscategorieën zijn immers voorzien door artikel 39 van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 dat verduidelijkt dat het personeel van de AIG is samengesteld uit:

- politieambtenaren afkomstig uit de federale politie of een korps van de lokale politie;

- leden afkomstig van het administratief en logistiek kader van de federale politie of van een korps van de lokale politie.

40. Artikel 4, § 3, 1° en 2° van de wet van 15 mei 2007 bevestigt het bestaan van deze beide personeelscategorieën. De AIG is bovendien gemachtigd om, mits goedkeuring van de minister van Binnenlandse Zaken, personeel te rekruteren onder het stelsel van een arbeidsovereenkomst.

41. De personeelsformatie vastgelegd in de huidige versie van de bijlage bij het koninklijk besluit van 20 juli 2001 bedraagt 95 eenheden, als volgt verdeeld:

Algemene dienst	7
Dienst inspectie[24]	35
Dienst individuele onderzoeken	28
Dienst statuten	14

.....

[23] Koninklijk besluit van 7 februari 2007 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, *BS* 21 februari 2007 - Ed. 2 . Dit koninklijk besluit heeft de personeelsformatie van de AIG verhoogd van 85 naar 95 eenheden, waaronder 5 bijkomende betrekkingen binnen de dienst inspectie voor statutair personeel van niveau A dat geen politieambtenaar is.

[24] In voorkomend geval met inbegrip van de gedeconcentreerde inspectieposten.

Secretariaat	11
Totaal	95

42. In haar huidige werkelijke structuur vermeldt de AIG in haar activiteitenverslagen[25] de volgende personeelsformatie:

	IGGA	IGIN	IGEO	IGST	GEDECONCENTREERDE POSTEN	TOTAAL
VTE[26]	18	19	28	14	16	95

5.2 Beschikbare capaciteit

43. Voor de jaren 2020 tot 2025 vermeldt de AIG de volgende beschikbare capaciteit in VTE[27]:

	IGGA	IGIN	IGEO	IGST	GEDECONCENTREERDE POSTEN	TOTAAL
2020	12	13	16	10	15	66
2021	11	16	18	12	16	73
2022	16	12	18	12	16	74
2023	16	10	20	9	16	71
2024	18	9	19	11	16	73
2025	18	13	21	10	14	76

.....

[25] https://www.aigpol.be

[26] Voltijdsequivalent.

[27] Voor de jaren 2020 tot 2024 zijn deze cijfers gehaald uit de jaarlijkse activiteitenverslagen gepubliceerd door de AIG (bron: https://www.aigpol.be). Voor het jaar 2025 werden de cijfers op vraag meegedeeld door de AIG in het kader van onderhavig toezichtsonderzoek.

44. Er moeten enkele verduidelijkingen worden aangebracht bij deze cijfers die werden aangeleverd door de AIG.

45. Enerzijds zijn de inspecteur-generaal, de adjunct-inspecteur-generaal en de kabinetschef opgenomen in de beschikbare capaciteit van IGGA.

46. Anderzijds telt de AIG de detacheringen "IN" waarvan ze gebruikmaakt niet mee in de beschikbare capaciteit. Nochtans is de beschikbare capaciteit van de AIG momenteel versterkt met vijf gedetacheerde personeelsleden "IN", afkomstig van de geïntegreerde politie.

47. Drie gedetacheerde "IN" politieambtenaren (een commissaris van politie en twee hoofdinspecteurs) vormen momenteel binnen IGIN de cel repatriëringen (RAPAT) die instaat voor de controle op de gedwongen terugkeeroperaties, overeenkomstig artikel 28/3 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. De inzet van detacheringen van beperkte duur, die kunnen worden verlengd, binnen de cel RAPAT wordt verklaard door de wijze waarop de controle op gedwongen terugkeeroperaties wordt gefinancierd. Deze financiering gebeurt via een budget dat afhankelijk is van een project van de Europese Unie[28]. Dat budget, dat jaarlijks kan worden vernieuwd, laat geen definitieve aanwervingen toe.

48. Een gedetacheerd CALog-lid van niveau A versterkt IGGA binnen de dienst Budget en Logistiek. Een ander gedetacheerd CALog-lid van niveau A versterkt IGST.

49. De AIG telt de "OUT"-detacheringen evenmin mee in haar beschikbare capaciteit. Momenteel gaat het om drie personen (twee commissarissen van politie en één CALog-lid van niveau A).

50. Afgezien van de "IN"-detacheringen bij de RAPAT-cel van IGIN, die een organisatorisch karakter hebben, houden de andere detacheringen meestal verband met de persoonlijke situatie van de betrokken personeelsleden.

51. De tabel met de beschikbare capaciteit van de AIG, *supra* weergegeven, toont aan dat in de loop van de voorbije zes jaar (2020 tot 2025):

- de situatie in 2020 het meest kritiek was wat betreft de beschikbare capaciteit van de AIG in haar geheel (66 eenheden);

- de algemene situatie in 2025 het meest gunstig wordt (76 eenheden[29]), zij het nog steeds ruim onder de personeelsformatie (95 eenheden);

- de personeelsbezetting van de ondersteunende diensten en functies (IGGA) vanaf 2022 aanzienlijk is versterkt. Sinds 2024 zijn deze

.....

[28] Projet EU AMIF-036-064.

[29] 76 eenheden waaraan de vijf huidige gedetacheerden "IN" zijn toegevoegd.

diensten en functies volledig ingevuld[30] volgens de personeelsformatie (18 eenheden). Deze situatie is duidelijk gunstiger dan die van de andere centrale directies, die instaan voor de kerntaken van de AIG;

- de situatie van IGIN vanaf 2022 sterk is verslechterd, om een minimale bezetting te bereiken van 9 eenheden in 2024 [31], terwijl de personeelsformatie 19 eenheden bedraagt. Op dat moment was IGIN duidelijk de directie van de AIG met het ernstigste tekort. In 2025 is dit tekort verminderd en bedraagt de bezetting opnieuw 13 eenheden[32];

- de situatie van IGEO (16 eenheden in 2020 voor een personeelsformatie van 28 eenheden) geleidelijk is verbeterd. IGEO blijft in 2025 een tekort vertonen maar beschikt inmiddels over 21 eenheden;

- de personeelsbezetting van IGST deficitair maar relatief stabiel is sinds 2020. In 2025 beschikt IGST over 10 eenheden [33] voor een personeelsformatie van 14 eenheden;

- de vier gedeconcentreerde posten van 2020 tot 2024 de component met de meest gunstige personeelsbezetting binnen de AIG waren. Hun personeelsbezetting stemde doorgaans overeen met de personeelsformatie (maximaal 4 eenheden per gedeconcentreerde post, voor een totaal van 16 eenheden). In 2025 is de personeelsbezetting van de gedeconcentreerde posten gedaald tot 14 eenheden wegens de overplaatsing van de directeur van de gedeconcentreerde post Antwerpen naar IGIN en het pensioen van de directeur van de gedeconcentreerde post Luik. De functie van directeur van de gedeconcentreerde post Luik is tijdens opeenvolgende mobiliteitscycli vijf keer vacant geplaatst, zonder dat er een nieuwe titularis kon worden aangewezen. Thans oefenen de directeurs van de gedeconcentreerde posten Gent en Bergen respectievelijk, in cumul, de ad-interimfuncties uit van directeur van de gedeconcentreerde posten Antwerpen en Luik.

5.3 Gedetailleerde samenstelling van het personeelsbestand

52. De hierboven geformuleerde verduidelijkingen zijn eveneens van toepassing op de cijfers die door de AIG werden verstrekt met betrekking tot de samenstelling van haar personeelsbestand.

.....

[30] 18 eenheden waaraan een gedetacheerd "IN" CALog-lid niveau A is toegevoegd op de dienst Budget en Logistiek.

[31] 9 eenheden waaraan toentertijd gemiddeld twee gedetacheerden "IN" bij de cel repatriëringen waren toegevoegd.

[32] 13 eenheden waaraan momenteel drie gedetacheerden "IN" bij de cel repatriëringen zijn toegevoegd.

[33] 10 eenheden waaraan een gedetacheerd "IN' CALog-lid van niveau A is toegevoegd.

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
CALog-leden	Adviseur (niveau A)	7	7	7	4	4	4
	Adviseur ICT (niveau A)	1	1	1	1	1	1
	Consultant (niveau B)	3	3	3	3	3	3
	Assistent (niveau C)	4	3	6	6	7	7
	Bediende (niveau D)	0	0	0	0	1	1
Politie-ambtenaren	Hoofdcommissaris	8	14	14	13	11	12
	Commissaris	21	18	18	19	21	23
	Hoofdinspecteur	19	24	22	23	23	23
	Inspecteur	3	3	3	2	2	2
TOTAAL		**66**	**73**	**74**	**71**	**73**	**76**

5.4 Problematiek van de weging van CALog-functies van niveau A bij de AIG

53. De opeenvolgende statutaire teksten die de weging van de CALog-functies van niveau A binnen de AIG[34] vaststellen, zijn door de Raad van State vernietigd. In afwachting van de uitvaardiging van een nieuw koninklijk besluit blijft er rechtsonzekerheid bestaan over de barema's die op deze functies van toepassing zijn.

.....

[34] Koninklijk besluit van 11 november 2014 tot vaststelling van de weging van de betrekkingen van niveau A van de Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie, *BS* 2 december 2014 - Ed. 2 en koninklijk besluit van 7 november 2021 tot vaststelling van de weging van de functies van niveau a van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, *BS* 6 januari 2022.

54. Naast de gerechtvaardigde bezorgdheid die deze situatie bij de betrokken personeelsleden teweegbrengt, verhindert zij de AIG om nieuwe CALog-leden van niveau A te rekruteren. Detachering "IN" van CALog-leden van niveau A blijft echter wel mogelijk.

55. De mogelijke negatieve impact op de weging van de CALog-leden van niveau A binnen IGGA zou de reden zijn waarom er historisch gezien geen directeur IGGA door de mandaathouders werd aangewezen.

5.5 Mogelijkheid tot interne bevordering door verhoging in graad of een hoger kader voor commissarissen van politie en hoofdinspecteurs van de AIG

56. De commissarissen van politie en de hoofdinspecteurs die lid zijn van de AIG kunnen genieten van een specifiek stelsel voor bevordering naar een hogere graad (van hoofdcommissaris) of naar het hogere kader (van commissaris van politie).

57. Na vijf jaar dienst bij de AIG wordt een commissaris van politie die een eindbeoordeling "goed" heeft behaald bij een daartoe binnen de AIG ingestelde bevorderingscommissie, vrijgesteld van de voorwaarde bedoeld in artikel 32, 3°, van de wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten (namelijk houder zijn van het directiebrevet). Na tien jaar dienst is deze bepaling eveneens van toepassing op de bevordering door overgang naar een hogere graad binnen de politiediensten[35].

58. Binnen de AIG vereist de bevordering naar de hogere graad van hoofdcommissaris een benoeming via mobiliteit in een vacante betrekking van hoofdcommissaris of een aanwijzing in een mandaat.

59. De kandidaat bezorgt aan de bevorderingscommissie diverse documenten, waaronder een activiteitenverslag dat onder meer een analyse van de AIG bevat, waarbij gebruik wordt gemaakt van moderne managementtools en waarbij de keuze van de methode [36] wordt gemotiveerd. De bevorderingscommissie omschrijft de analyse als een studie of uitleg die ertoe strekt de werking van iets te verduidelijken.

60. Tot op heden zijn drie commissarissen van politie via interne bevordering hoofdcommissaris geworden. Een commissaris van politie heeft te kennen gegeven dat hij in 2026 voor de interne bevorderingscommissie wil voorkomen.

.....

[35] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 17, *BS* 15 juni 2007.

[36] Koninklijk besluit van 5 september 2019 tot uitvoering van de artikelen 14 en 17 tot 19 van de wet van 15 mei 2007 op de algemene inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 4, *BS* 11 september 2019 en Rechtspositie van de personeelsleden van de Algemene inspectie, bijlage 1 bij het huishoudelijk reglement van de Algemene inspectie, 6 april 2022.

61. Er dient opgemerkt dat twee commissarissen van politie van de AIG momenteel de opleiding tot bevordering naar de hogere graad (directiebrevet) volgen, georganiseerd door ANPA[37].

62. Na vijf jaar dienst bij de AIG wordt een hoofdinspecteur die een eindbeoordeling "goed" heeft behaald bij een daartoe binnen de AIG ingestelde bevorderingscommissie, vrijgesteld van de selectie- en opleidingsproeven bedoeld in de artikelen 37 tot 39 van de wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten. Na tien jaar dienst is deze bepaling eveneens van toepassing op de bevordering door overgang naar een hogere graad binnen de politiediensten[38].

63. De kandidaat bezorgt aan de bevorderingscommissie diverse documenten, waaronder een activiteitenverslag met daarin onder meer een beschrijving en een commentaar bij de drie belangrijkste uitdagingen waarmee (naar zijn oordeel) zijn huidige directie in de komende jaren zal worden geconfronteerd[39]. Sinds 2023 wordt de kandidaat verzocht één van deze uitdagingen grondig uit te werken.

64. Binnen de AIG vereist de bevordering naar het hogere kader van commissaris van politie niet de benoeming in een vacante betrekking van commissaris. De nieuwe inspecteur-generaal herinnert eraan dat deze situatie voortvloeit uit een beslissing van de Raad van State [40] die leidde tot de vernietiging van artikel 5 van het koninklijk besluit van 5 september 2019 tot uitvoering van de artikelen 14 en 17 tot 19 van de wet van 15 mei 2007 op de algemene inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten [41]. Bovendien stelt de nieuwe inspecteur-generaal zich vragen bij de wettelijke noodzaak om opnieuw een mobiliteit op te leggen voor de benoeming in de graad van politiecommissaris en, meer in het algemeen, bij het voortbestaan van deze promotiemogelijkheid voor zowel politiecommissarissen als voor hoofdinspecteurs.

65. Sinds 2019 zijn negen hoofdinspecteurs via interne bevordering commissaris van politie geworden. Zes hoofdinspecteurs hebben te kennen

.....

[37] Een CALog-lid van niveau A volgt eveneens de opleiding voor het directiebrevet in het kader van het pilootproject betreffende de deelname van CALog-personeel aan het directiebrevet. Dit project is bedoeld om een toekomstige opleiding uit te werken die bestemd is voor de hogere kaderleden die onder het CALog-statuut vallen.

[38] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 18, *BS* 15 juni 2007.

[39] Koninklijk besluit van 5 september 2019 tot uitvoering van de artikelen 14 en 17 tot 19 van de wet van 15 mei 2007 op de algemene inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 4, *BS* 11 september 2019 en Rechtspositie van de personeelsleden van de Algemene inspectie, bijlage 1 bij het huishoudelijk reglement van de Algemene inspectie, 6 april 2022.

[40] Arrest nr. 254.118 van 27 juni 2022.

[41] *BS* 11 september 2019.

gegeven dat zij in 2026 voor de interne bevorderingscommissie willen voorkomen.

66. In 2025 werd een pagina aangemaakt op de SharePoint van de AIG om, met het oog op kennisdeling en de valorisatie van het werk van de betrokken medewerkers, de werkstukken te centraliseren die door de kandidaten werden gemaakt in het kader van de interne bevorderingsprocedures.

6. Opleiding

67. De dienstnota AIG nr. 2020-02 heeft betrekking op het opleidingsplan van de AIG. Deze dienstnota preciseert dat opleiding ruim moet worden opgevat, met inbegrip van cursussen, seminaries, conferenties, enz.

68. De doelstellingen van het opleidingsplan zijn daarin als volgt geformuleerd:

- de opleidingsnoden van alle personeelsleden van de AIG oplijsten;
- de prioritaire opleidingen bepalen die door de personeelsleden moeten worden gevolgd;
- een coherent en transparant beheer verzekeren van het proces op het niveau van het humanresourcesmanagement (HRM) ten aanzien van de personeelsleden;
- de opvolging van het loopbaanbeheer mogelijk maken;
- rekening houden met de behoeften en verwachtingen van het terrein, zodat de medewerkers hun opdrachten kwalitatief en professioneel kunnen uitvoeren.

69. Er zijn richtlijnen vastgelegd met betrekking tot het engagement dat wordt verwacht van de directeurs, van de HRM-dienst en van de personeelsleden zelf binnen het opleidingsbeleid.

70. De algemene competenties van alle personeelsleden, evenals de essentiële/specifieke competenties per directie/post/functie zijn opgelijst. Voor IGIN betreft dit, logischerwijze, audit- en inspectietechnieken. Deze materies zijn ook voorzien voor de personeelsleden van de gedeconcentreerde posten.

71. Vrijwel unaniem erkennen de personeelsleden die werden bevraagd dat zij de mogelijkheid hebben om opleidingen te volgen op voorwaarde dat deze gratis zijn (voornamelijk de opleidingen georganiseerd door de ANPA, door de politiescholen en door de FOD BOSA). De voorgestelde opleidingscatalogi stemmen echter niet noodzakelijk overeen met de geïdentificeerde noden, in het bijzonder binnen IGIN.

72. De afgelopen jaren voorzag de AIG geen specifiek budget voor opleidingen. Dit zou kunnen verklaren waarom, volgens sommige personeelsleden, hun aanvragen voor betalende opleidingen vaak werden geweigerd met als motivering dat deze aanvragen te vroeg of, integendeel, te laat waren ingediend in verhouding tot de vaststelling van de beschikbare budgettaire middelen.

73. De AIG heeft, op verzoek, de bedragen (in euro) meegedeeld die werden betaald voor opleidingen tussen 2020 en 2025:

2020	2021	2022	2023	2024	2025
6.915,81	6.139,15	13.190,33	8.249,31	5.983,60	2.949,96

74. Sinds het laatste kwartaal van 2025 is een ambitieuzere en dynamischere aanpak op het vlak van opleiding merkbaar. De opleidingsbehoeften voor het jaar 2026 werden per directie geïnventariseerd. Op basis daarvan, en rekening houdend met de wil om opnieuw te investeren in opleidingen inzake audit en inspectie, werd een globaal budget van 21.500 € toegewezen voor opleiding in 2026. Het opleidingsplan 2026 werd goedgekeurd tijdens het Basisoverlegcomité (BOC) van februari 2026.

75. Een actualisering van de dienstnota AIG nr. 2020-02, met een concretere richting, is aangekondigd.

7. Wijze waarop de verschillende directies de taken uitvoeren waarvoor de AIG verantwoordelijk is

7.1 IGIN

7.1.1 Controleopdrachten, inspecties en audits

76. Artikel 9,1° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001[42] stelt dat de dienst inspectie wordt belast met de uitvoering van de controleopdrachten, inspecties en audits van de federale politie en van de lokale politie.

77. Aangezien IGIN zich op het moment waarop het Vast Comité P besliste om onderhavig toezichtsonderzoek te openen in een bijzonder problematische situatie leek te bevinden (een situatie die in de loop van 2024 nog is verergerd), worden haar verschillende opdrachten (controle, inspectie en audit), evenals de

.....

[42] Koninklijk besluit betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 9, 1°, *BS* 18 augustus 2001.

wijze waarop de uitvoering ervan de voorbije jaren is kunnen evolueren, uitgebreider beschreven dan die van de andere directies van de AIG.

7.1.2 Controle

7.1.2.1 Controle op de gedwongen terugkeeroperaties[43]

78. Het Vast Comité P bestudeerde het thema al in het toezichtsonderzoek dat in 2025 werd gepubliceerd en betrekking had op de monitoring van de controle door de AIG op de door de LPA uitgevoerde gedwongen terugkeeroperaties[44]. In het algemeen bracht dat onderzoek geen elementen aan het licht die als problematisch kunnen worden beschouwd in de wijze waarop de AIG haar opdracht inzake controle op gedwongen terugkeeroperaties uitvoert, daar de beperkingen van de uitgevoerde controles grotendeels voortvloeien uit budgettaire moeilijkheden waarop de AIG geen enkele invloed heeft. De controleactiviteiten op de gedwongen terugkeeroperaties worden immers gefinancierd via een budget dat afhankelijk is van een project van de Europese Unie.

79. Het toezichtsonderzoek van het Comité P naar de monitoring van de controle door de AIG op de door de LPA uitgevoerde gedwongen terugkeeroperaties concludeerde dat, wegens budgettaire beperkingen die verband houden met het gebrek aan structurele financiering, de AIG zich ertoe moet beperken de opdracht in kwestie uit te voeren met de bestaande personeelsbezetting. Hoewel de Europese subsidies een oplossing bieden op korte termijn, is hun verlenging niet gegarandeerd, wat de duurzaamheid van deze controle zou kunnen verzwakken[45].

80. Daarbij dient te worden opgemerkt dat in 2025 de personeelsbezetting van de cel RAPAT werd verhoogd tot drie gedetacheerden (waaronder een commissaris van politie die instaat voor de operationele coördinatie), in plaats van twee voordien. Daarnaast is een hoofdcommissaris die in de loop van 2025 bij IGIN is beginnen te werken belast met de strategische coördinatie van de activiteiten van de cel RAPAT.

81. De cel RAPAT heeft onlangs een beslissingsmatrix ontwikkeld om de selectie van gedwongen terugkeeroperaties die voor controle in aanmerking komen, te vereenvoudigen en te versnellen.

82. Het activiteitenverslag 2024[46] van de AIG toont een significante toename van het aantal controles van gedwongen terugkeeroperaties (90) in vergelijking met 2023 (62) (inclusief lijnvluchten en beveiligde vluchten tot en met de

[43] Koninklijk besluit betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 9/1, *BS* 18 augustus 2001.

[44] Toezichtsonderzoek naar de monitoring van de controle door de AIG op de door de LPA uitgevoerde gedwongen terugkeeroperaties. Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[45] Toezichtsonderzoek naar de monitoring van de controle door de AIG op de door de LPA uitgevoerde gedwongen terugkeeroperaties. Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[46] https://www.aigpol.be

bestemming). Dit aantal benadert opnieuw het niveau van 2022 (95 controles), maar blijft lager dan het aantal controles uitgevoerd in 2021 en 2020 (respectievelijk 132 en 128 controles). Er dient te worden benadrukt dat in 2020/2021 de controleoperaties op gedwongen terugkeer negatief werden beïnvloed door de beperkingen die verband hielden met de Covid-19-pandemie[47].

CONTROLE OP GEDWONGEN TERUGKEER	2020	2021	2022	2023	2024
Luchtvaartpolitie Zaventem					
Lijnvluchten tot en met aan boord gaan	99	118	79	55	81
Lijnvluchten tot en met de bestemming	3	4	0	0	3
Beveiligde vluchten tot en met het aan boord gaan in het buitenland inbegrepen	1	3	5	6	0
Beveiligde vlucht tot en met de bestemming	3	4	2	1	5
Lijnvluchten in geval van transit via een luchthaven in België	0	3	7	0	0
Luchtvaartpolitie Gosselies					
Lijnvlucht tot en met aan boord gaan	22	0	0	0	0
Spoorwegpolitie					

[47] Volgens het jaarverslag AIG 2020 "Controle op de gedwongen terugkeer", heeft de gezondheidscrisis een aanzienlijke impact gehad op de uitvoering van de verwijderingsopdrachten door de federale politie en, bij uitbreiding, op de uitvoering van de controletaken door de AIG. https://www.aigpol.be. Volgens het jaarverslag AIG 2021 "Controle op de gedwongen terugkeer", rekening houdend met de moeilijkheden om de gedwongen terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal in België verblijven (DEPA – Deported Person Accompanied (persoon gerepatrieerd met begeleiding/escorte)) te organiseren en te begeleiden tot aan de eindbestemming, werden de verwijderingsoperaties en de controle daarop door de AIG voornamelijk geheroriënteerd naar de escortes tot aan het vliegtuig (DEPU – Deported Person Unaccompanied (persoon gerepatrieerd zonder begeleiding/escorte)). https://www.aigpol.be

Eurostar-trein	0	0	2	0	1
TOTAAL	128	132	95	62	90

83. Elk jaar brengt de AIG aan de minister van Binnenlandse Zaken verslag uit over haar opdracht[48].

84. In 2025 heeft de AIG een jaarverslag 2024 controle op de gedwongen terugkeer gepubliceerd[49].

7.1.2.2 Onmogelijkheid tot leveren van HyCap (MFO-2)

85. De MFO-2[50] belast de AIG met de opvolging van alle haar toegestuurde documenten betreffende de onmogelijkheid tot leveren van HyCap (IFH). Volgens de MFO-2 bestaat deze opvolging erin na te gaan of het daadwerkelijk gaat om een onmogelijkheid tot leveren of om een weigering. In dat geval moet de AIG een dossier samenstellen en vervolgens een gemotiveerd advies verstrekken aan de minister van Binnenlandse Zaken in welke mate een concrete niet-levering van HyCap als een weigering kan worden beschouwd en onder het financiële sanctiemechanisme dient te vallen (vermindering van de federale dotatie aan de betrokken gemeente of meergemeentenzone), conform artikel 41, § 3 van de WGP[51].

86. In 2021 is IGIN tijdelijk gestopt met de opvolging van de IFH na het vertrek van het personeelslid dat met deze taak belast was. In 2022 heeft IGIN een nieuw geïnformatiseerd systeem ingevoerd voor de monitoring van de IFH.

87. Volgens de AIG heeft het veelvuldige gebrek aan volledigheid en kwaliteit van de informatie die in de documenten met betrekking tot de IFH is vervat tot gevolg dat de individuele en systematische opvolging van de IFH diepgaande onderzoeken vereist, die zeer tijdrovend blijken te zijn. Bovendien doet de afwezigheid van een koninklijk besluit tot oprichting van een sanctiemechanisme de AIG terecht twijfelen aan de huidige meerwaarde van punctuele administratieve onderzoeken. Bijgevolg heeft de AIG haar optreden geheroriënteerd naar een meer globale monitoring van de IFH. Zo heeft IGIN het

.....

[48] Koninklijk besluit betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 9/4, *BS* 18 augustus 2001.

[49] Jaarverslag 2024 controle op de gedwongen terugkeer, 42 pagina's, enkel Nederlandstalige versie, https://www.aigpol.be.

[50] Ministeriële richtlijn MFO-2 van 23 november 2017 betreffende het solidariteitsmechanisme tussen de politiezones inzake versterkingen voor opdrachten van bestuurlijke politie, punt 7.2, *BS* 6 december 2017.

[51] Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, *BS* 5 januari 1999. Volgens artikel 41, § 3 WGP wordt de federale dotatie aan de betrokken gemeente of meergemeentenzone verminderd overeenkomstig de regels door de Koning bepaald bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Tot op heden bestaat dit koninklijk besluit niet.

toepassingsgebied van haar observaties in verband met de toepassing van de MFO-2 uitgebreid naar het genegotieerd beheer van de publieke ruimte. In 2023 heeft de AIG, als gevolg van deze heroriëntatie, een evaluatieverslag [52] gepubliceerd over het solidariteitsmechanisme tussen de politiezones inzake versterkingen voor opdrachten van bestuurlijke politie (MFO-2) voor het jaar 2022, met focus op de monitoring van de IFH, maar ook met beschouwingen over de opleiding, de training, de uitrusting, de aanwijzingscriteria en de inzetprioriteiten. In 2024 heeft de AIG een evaluatieverslag[53] gepubliceerd over het jaar 2023 van dezelfde aard als het vorige, maar ook met een focus op de beslissingen van de zonale veiligheidsraden om de deelname van hun politiezone aan het solidariteitsmechanisme te beperken.

88. Op basis van de aanbevelingen die door de AIG werden geformuleerd in het evaluatieverslag over het jaar 2023, heeft de minister van Binnenlandse Zaken de geïntegreerde politie (GPI) gevraagd een specifiek actieplan uit te werken. Dit actieplan werd tijdens het laatste kwartaal van 2025 definitief goedgekeurd door het Coördinatiecomité van de Geïntegreerde Politie (CCGPI). De AIG start in 2026 met de opvolging ervan.

89. Anderzijds wijst de MFO-2 [54] de AIG aan als lid van de permanente werkgroep MFO-2 onder voorzitterschap van de directie van de operaties inzake bestuurlijke politie (DAO) van de federale politie. Deze werkgroep heeft als opdracht onder meer om, in naam van de geïntegreerde politie, aan de minister van Binnenlandse Zaken voorstellen te doen ter verbetering van de in de MFO-2 beschreven mechanismen, alsook adviezen te geven met betrekking tot de interpretatie van de voorschriften en de uitvoering ervan. De werkgroep heeft als bijzondere taak om zesmaandelijks het verbruik van de HyCap-prestatielijn te evalueren en desgevallend voorstellen tot bijsturing te formuleren. De AIG neemt als lid deel aan de vergaderingen van de werkgroep die regelmatig door DAO worden georganiseerd. De AIG betreurt echter dat de MFO-2 haar verplicht om een actor te zijn in een deel van de politiewerking waarop zij toezicht houdt als controleorgaan.

7.1.3 Inspectie

7.1.3.1 Opsluitingsplaatsen

90. Sinds 2010 voert IGIN inspecties uit van opsluitingsplaatsen die door de politiediensten worden gebruikt. In dit kader ziet IGIN toe op de naleving van de wetgeving met betrekking tot deze opsluitingsplaatsen en op de wijze waarop de

.....

[52] Het solidariteitsmechanisme tussen de politiezones inzake versterkingen voor opdrachten van bestuurlijke politie 2022, focus op de monitoring van de IFH, 44 pagina's, https://www.aigpol.be

[53] Het solidariteitsmechanisme tussen de politiezones inzake versterkingen voor opdrachten van bestuurlijke politie (MFO-2), Synthese van het evaluatieverslag 2023, 8 pagina's, https://www.aigpol.be en Le mécanisme de solidarité entre les zones de police en matière de renforts pour des missions de police administrative (MFO-2), Rapport d'évaluation de l'année 2023, 66 pagina's, https://www.aigpol.be

[54] Ministeriële richtlijn MFO-2 van 23 november 2017 betreffende het solidariteitsmechanisme tussen de politiezones inzake versterkingen voor opdrachten van bestuurlijke politie, punt 6.4, *BS* 6 december 2017.

risico's worden beheerd. Na een onderbreking in 2017-2018 werd deze opdracht in 2019 hervat en tot begin 2020 voortgezet, tot zij opnieuw werd onderbroken in het kader van de Covid-19-pandemie.

91. In 2020 heeft de AIG een tussentijds rapport gepubliceerd over het jaar 2019 met betrekking tot de inspectie van de opsluitingsplaatsen gebruikt door de politiediensten[55].

92. Gedurende verscheidene jaren heeft IGIN geen inspecties meer uitgevoerd van opsluitingsplaatsen.

93. In 2024 heeft de AIG een tussentijdse analyse uitgevoerd naar de investeringen die in de politiecommissariaten werden gedaan om menswaardige detentieomstandigheden aan te bieden aan personen die er langer dan vierentwintig uur worden vastgehouden, evenals naar de gemiddelde duur van de detentie vóór de tussenkomst van de rechter of vóór de vrijlating[56]. Deze analyse werd uitgevoerd op verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie, in het kader van de evaluatie bedoeld in artikel 30 van de wet van 31 oktober 2017[57], die onder meer de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis wijzigt.

94. In 2025 is IGIN begonnen met de inspectie van de belangrijkste opsluitingsplaats van een politiezone in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Met inbegrip van deze inspectie heeft IGIN tien inspecties gepland voor het jaar 2026.

7.1.3.2 Kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de meldingen van incidenten - GPI 62

95. De GPI 62[58] voorzag de verplichte melding van elke gebeurtenis die gepaard gaat met gewelddaden waarbij al dan niet gebruik is gemaakt van de politiebewapening, interventietechnieken of -tactieken. Naast de melding *in realtime* voor dringende operationele doeleinden aan DAO van de federale politie, legde de GPI 62 een uitgebreidere en omstandige mededeling op aan de Algemene directie van het beheer en de ondersteuning (DGS) van de federale politie in het perspectief van het toezicht, het beheer en de kwalitatieve en

.....

[55] Inspectie opsluitingsplaatsen gebruikt door de politiediensten, tussentijds rapport jaar 2019, 17 pagina's, https://www.aigpol.be

[56] Het activiteitenverslag 2024 van de AIG (pagina 13, voetnoot nr. 17) verwijst naar een analyseverslag dat naar de overheden is gestuurd: "Investeringen in de opsluitingsplaatsen en de impact van de wet van 31 oktober 2017 op de duur van de detentie vóór tussenkomst van de rechter of vrijlating. Tussentijdse analyse, mei 2024". Zie https://www.aigpol.be/nl/downloads/onze-publicaties/verslagen-van-de-aig. Dat analyseverslag kan echter momenteel niet worden geraadpleegd op https://www.aigpol.be.

[57] Wet van 31 oktober 2017 tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, de wet van 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen opsporing ten huize, huiszoeking of aanhouding mag worden verricht, de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel, *BS* 29 november 2017.

[58] Omzendbrief GPI 62 van 14 februari 2008 betreffende de bewapening van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, *BS* 29 februari 2008 (opgeheven).

kwantitatieve analyse van de gebeurtenissen door de bevoegde politiediensten zoals de Directie van de dienst voor preventie en bescherming op het werk en de Directie van de opleidingen, Cel Gevaarsituaties evenals door de AIG.

96. De GPI 62ter[59] voorziet voortaan dat een gedetailleerd verslag zal worden toegestuurd aan de Algemene directie van het middelenbeheer en de informatie (DGR) van de federale politie. Deze mededeling heeft niet alleen tot doel te informeren, maar ook de gebeurtenissen kwalitatief en kwantitatief op te volgen, te beheren en te analyseren door de verschillende bevoegde ontvangende diensten, namelijk DRP/Opleidingsmanagement, de Interne directie voor preventie en bescherming op het werk (CGWB), de AIG en het Comité P.

97. In 2024 heeft de AIG een verslag gepubliceerd met de titel: « *Le signalement d'incident - Analyse de la procédure définie dans la GPI 62 et de son application* ». Dit verslag, dat enkel in het Frans bestaat, is een synthesedocument van eerdere analyses die de AIG ter zake heeft uitgevoerd. In dat verslag argumenteert de AIG dat, gelet op haar externe positionering ten opzichte van de GPI, het niet haar rol is om het toezicht, het beheer en de kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de gemelde incidenten te verzekeren op hetzelfde niveau als de diensten van de federale politie. De AIG is tevens van oordeel dat zij niet in staat is haar rol als controleorgaan in het kader van de omzendbrief GPI 62 daadwerkelijk en doeltreffend te vervullen, met name wegens de tekortkomingen in de procedure voor het melden van incidenten, die zij in het verslag benadrukt. Dit laatste voorbehoud dat de AIG aldus formuleert, strookt met de conclusies betreffende de omzendbrief GPI 62 zoals vermeld in het verslag over het toezichtsonderzoek van het Vast Comité P getiteld "Beeldvorming en fenomeenanalyse bij de geïntegreerde politie betreffende geweld door de politie en geweld tegen de politie", waarin onder meer sprake is van een gebrek aan volledigheid en uniformiteit in de meldingen GPI 62[60].

7.1.3.3 Opslaan en bewaren van wapens – GPI 62

98. Van 2014 tot 2016 heeft IGIN een groot aantal[61] inspectiebezoeken uitgevoerd in het kader van de GPI 62. Deze inspectiebezoeken hebben in 2016 geleid tot een eindrapport (niet gepubliceerd) betreffende de inspectie van de opslagplaatsen voor wapens.

99. De inspectiebezoeken van IGIN in het kader van de GPI 62 steunen op een CP3[62]-gebaseerde aanpak en zijn gericht op de beheersing van de risico's die verband houden met de beveiliging van gebouwen alsook met het opslaan en

.....

[59] Ministeriële omzendbrief GPI 62ter, Hoofdstuk IV, punt 3, van 13 januari 2025 betreffende de bewapening van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, *BS* 29 januari 2025.

[60] Toezichtsonderzoek naar de beeldvorming en fenomeenanalyse bij de geïntegreerde politie betreffende geweld door de politie en geweld tegen de politie (gepubliceerd in 2023). Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[61] Er is sprake van 57 lokale politiezones (met 147 sites) en 33 diensten van de federale politie (met 48 sites).

[62] Rondzendbrief CP3 betreffende organisatiebeheersing in de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, *BS* 21 april 2011.

bewaren van wapens. Dit gebeurt zowel op het vlak van de naleving van de regelgeving (normencontrole) als op materieel en organisatorisch vlak.

100. De afgelopen jaren heeft IGIN weinig inspecties uitgevoerd op het vlak van opslaan en bewaren van wapens.

101. In 2021 heeft IGIN twee politiecommissariaten geïnspecteerd, één uit eigen beweging en één op vraag van de gerechtelijke overheid, telkens in een context van wapendiefstal. Deze inspecties brachten dezelfde vaststellingen en aanbevelingen aan het licht als deze die al tijdens eerdere inspecties waren geformuleerd. Dit heeft de AIG ertoe gebracht in 2022 een rapport te publiceren waarin alle eerder geformuleerde aanbevelingen op dit gebied werden gebundeld[63].

102. In 2024 heeft IGIN, op vraag van de gerechtelijke overheid en naar aanleiding van feiten van gerechtelijke aard waarvan deze op de hoogte was, een lokale politiezone geïnspecteerd.

103. In 2025 heeft IGIN, naar aanleiding van de verdwijning van een collectief wapen, een inspectie uitgevoerd binnen een directie van de federale politie.

7.1.3.4 Evaluatie van de bijzondere bijstand binnen de lokale politie – GPI 81

104. De GPI 81[64] gelast de AIG met:

- het opvolgen en evalueren van de bijzondere bijstand op basis van de jaarlijkse evaluatieverslagen die de zones van de lokale politie opstellen (met vermelding van onder meer het aantal opleidingen en trainingen, het aantal tussenkomsten, de incidenten en de te trekken lessen) en op basis van het jaarlijkse evaluatieverslag van de nationale opleidingscoördinator;

- het jaarlijks opstellen van een globaal evaluatierapport 'Bijzondere Bijstand' ter attentie van de minister van Binnenlandse Zaken, de voorzitter van de Vaste Commissie van de lokale politie en de commissaris-generaal van de federale politie;

- het regelmatig uitvoeren van inspectieopdrachten betreffende de bijzondere bijstand.

105. In 2022 heeft de AIG een rapport gepubliceerd getiteld "Terugblik op 2020 en uitdagingen inzake bijzondere bijstand"[65]. Dit verslag maakte gewag van twee

.....

[63] GPI 62 betreffende de bewapening van de geïntegreerde politie – een overzicht van de laatste inspectiejaren, 30 pagina's, https://www.aigpol.be

[64] Omzendbrief GPI 81 van 21 juli 2014 betreffende het algemene referentiekader van `Bijzondere Bijstand' in de lokale politie, punt 7, *BS* 14 augustus 2014 – Ed. 2.

[65] Bijzondere Bijstand in de Lokale Politie, Terugblik op 2020 en uitdagingen Bijzondere Bijstand, 38 pagina's, https://www.aigpol.be

punctuele inspectieopdrachten in het kader van de GPI 81 die in 2020 werden volbracht[66].

106. In 2022 heeft de AIG tevens het evaluatierapport betreffende de bijzondere bijstand (GPI 81) voor het jaar 2021 gepubliceerd, vanuit het perspectief van risicobeheersing.

107. Vanaf 2022 heeft de AIG een digitale tool (Forms) ter beschikking gesteld van de politiezones die betrokken zijn bij de bijzondere bijstand, met het oog op het vergemakkelijken van de overmaking door deze zones van de noodzakelijke gegevens voor een kwantitatieve en kwalitatieve analyse door de AIG, aangezien de GPI 81 noch de vorm noch de inhoud bepaalt van het jaarverslag dat de betrokken politiezones moeten opstellen.

108. In 2023 heeft de AIG het jaarverslag 2022 gepubliceerd over de bijzondere bijstand bekeken vanuit het perspectief van risicobeheersing. Daarin werd gepreciseerd dat, wegens capaciteitsproblemen, in 2022 geen enkele inspectieopdracht was uitgevoerd. Op basis van de informatie waarover zij beschikte en van de middelen die zij in haar evaluatieopdracht kon inzetten, achtte de AIG het niet mogelijk om een redelijke mate van zekerheid te bieden dat de risico's verbonden aan de bijzondere bijstand correct waren geïdentificeerd en beheerst.

109. In 2024 publiceerde de AIG een jaarlijks evaluatieverslag over de bijzondere bijstand binnen de lokale politie voor het jaar 2023[67]. In dit jaarlijks evaluatieverslag werd vermeld dat het gebrek aan capaciteit bij de AIG haar verhinderde inspectiebezoeken uit te voeren, hetgeen in de huidige stand van zaken het evaluatieproces verzwakte. Er werd bovendien uitdrukkelijk gewezen op "*een (…) aandachtspunt dat betrekking heeft op de chronische onderbezetting binnen de Directie Audit en Inspectie van de AIG. Deze situatie heeft een directe impact op de diepgang en de reikwijdte van de strategische evaluaties. Dit gebrek aan middelen leidt tot een niet-bestaande dekking van de audits, waardoor een uitvoerige analyse en een proactieve identificatie van de behoeften binnen de verschillende PZ's onmogelijk worden. De diagnose toont aan dat dit tekort een directe impact heeft op het vermogen om te anticiperen op risico's en om aangepaste strategieën te ontwikkelen, waardoor de territoriale ongelijkheden nog worden versterkt.*" (vrije vertaling want dit verslag bestaat enkel in het Frans).

110. In 2024/2025 heeft IGIN een normatieve GPI 81-inspectie uitgevoerd in een politiezone in HENEGOUWEN.

.....

[66] Onderzoeksrapport "Emergency Response Team op motor – Lokale politie Antwerpen" en onderzoeksrapport "Mobile Protection Team bij de spoorwegpolitie van de Federale Politie", https://www.aigpol.be

[67] Bijzondere bijstand (BB) binnen de lokale politie, Evaluatierapport 2023 - synthese, 4 pagina's, https://www.aigpol.be en L'assistance spéciale au sein de la police locale, Rapport annuel d'évaluation 2023, 58 pagina's, https://www.aigpol.be

111. In januari 2026 is een GPI 81-inspectie gestart in een politiezone van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Een tweede GPI 81-opdracht is gepland in de loop van 2026.

112. De voorbereiding van het evaluatierapport betreffende de bijzondere bijstand 2025/2026 is aan de gang.

7.1.3.5 Tweetaligheid van de inspectieverslagen

113. Bij gebrek aan voldoende vertaalcapaciteit zijn niet alle IGIN-verslagen zowel in het Nederlands als in het Frans beschikbaar. In bepaalde gevallen[68] bestaat er enkel een Franstalige versie. In andere gevallen[69] is er, naast de Franse versie, een Nederlandstalige synthese beschikbaar. Omgekeerd is één controleverslag uitsluitend in het Nederlands beschikbaar[70].

7.1.4 Audit

114. In februari 2020 heeft de toenmalige inspecteur-generaal beslist om de auditopdrachten op te schorten, onder meer gelet op de algemene personeelsafbouw binnen de AIG en op het feit dat het team dat binnen IGIN met de audits belast was, nog slechts uit twee medewerkers zou bestaan in plaats van de voorziene tien. De twee overblijvende medewerkers moesten worden geheroriënteerd naar de ontwikkeling van instrumenten inzake intern toezicht. Deze beslissing werd ter kennis gebracht van de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, de minister van Justitie, de commissaris-generaal van de federale politie, de korpschefs van de lokale politie, de Federale politieraad, het College van procureurs-generaal, het Coördinatiecomité van de geïntegreerde politie, de Vaste Commissie van de lokale politie, het Comité P, evenals van het Administratief-technisch Secretariaat (ATS) Binnenlandse Zaken en het ATS Justitie[71].

.....

[68] Dat is het geval voor de verslagen « L'assistance spéciale à l'épreuve de la notion de maîtrise de l'organisation, Rapport annuel 2022 », oktober 2023, 58 pagina's en « Le signalement d'incident, Analyse de la procédure définie dans la GPI62 et de son application », oktober 2024, 38 pagina's, https://www.aigpol.be

[69] "Het solidariteitsmechanisme tussen de politiezones inzake versterkingen voor opdrachten van bestuurlijke politie (MFO-2), Synthese van het evaluatieverslag 2023", 8 pagina's en "Bijzondere bijstand (BB) binnen de lokale politie, Evaluatierapport 2023 – synthese", 4 pagina's, https://www.aigpol.be

[70] "Jaarverslag 2024 controle op de gedwongen terugkeer", 42 pagina's, https://www.aigpol.be

[71] Schrijven AIG Nr. AIG/IGIN/RIO/2020/493 van 11 februari 2020. In dat schrijven verduidelijkte de toenmalige inspecteur-generaal de heroriëntatie van de twee overblijvende auditors naar de ontwikkeling van instrumenten op het vlak van intern toezicht. Hij gaf daarbij aan dat in de nabije toekomst een eerste versie van een dashboard, dat de politiediensten in staat zou stellen het maturiteitsniveau van hun organisatie te evalueren, via een digitaal politiekanaal ter beschikking zou worden gesteld. Volgens de verdere toelichting van de toenmalige inspecteur-generaal moest dit instrument, aan de hand van vragen met betrekking tot de CP3-componenten, mogelijk maken te bepalen in welke mate een politie-entiteit haar organisatie beheerst. De ontwikkeling van dat dashboard was vermeld in de activiteitenverslagen 2019, 2020 en 2021. Het activiteitenverslag 2020 kondigde (op pagina 8) aan dat het dashboard, een geautomatiseerd diagnostisch instrument, een laatste ontwikkelingsfase inging. Het activiteitenverslag 2021 verwees (op pagina 4) naar de finalisering van het CP3-

115. Zoals *supra* vermeld, is de situatie van IGIN vanaf 2022 verder aanzienlijk verslechterd, tot een minimaal personeelsbestand van 9 eenheden in 2024. In 2025 is het personeelsbestand van IGIN opnieuw gestegen tot 13 eenheden, wat overeenkomt met het niveau van 2020.

116. In deze omstandigheden werd de beslissing om de auditopdrachten op te schorten tot in 2025 niet herzien.

117. Momenteel wordt binnen IGIN een dynamische reflectie gevoerd om de auditopdrachten vanaf 2026 geleidelijk opnieuw op te nemen (zie *infra* punt 7.1.6. Vooruitzichten voor IGIN). In dit verband wordt IGIN, naast een nog steeds beperkt personeelsbestand, evenwel geconfronteerd met een verlies aan knowhow op het vlak van audit (en van inspectie). Behoudens een of twee uitzonderingen op directieniveau, zijn de huidige leden van IGIN niet opgeleid noch ervaren in deze specifieke materie.

118. De directie van IGIN wenst haar personeelsleden gecertificeerde opleidingen in audit en inspectie te laten volgen, om zo een grotere legitimiteit aan hun activiteiten te geven. Aangezien dergelijke opleidingen bij erkende instellingen vaak betalend zijn, kon in 2025 geen enkele opleiding van dit type worden gevolgd.

7.1.5 Andere opdrachten

7.1.5.1 Redactie van het jaarverslag van de AIG

119. Sinds 2017 stelt de AIG jaarlijks een jaarverslag op.

120. Artikel 9, 2° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001[72] vertrouwt de redactie van het jaarverslag toe aan de dienst inspectie.

.....

dashbord en de voorbereiding van de testfase ervan voor de diverse componenten van de geïntegreerde politie. In de activiteitenverslagen van de daaropvolgende jaren werd het CP3-dashboard niet meer vermeld. Er blijkt dat dit project, ontwikkeld door IGIN met de steun van een privé-audit- en adviesbureau op basis van een overheidsopdracht uit 2021, van 2021 tot 2025 *on hold* was gezet wegens onopgeloste technische problemen en een gebrek aan capaciteit binnen IGIN. In 2025 hebben de twee IGIN-leden die de opleiding directiebrevet volgen dit dashboard gebruikt om de controleomgeving van hun stageorganisatie te evalueren. Op korte termijn wil IGIN het gebruik van het dashboard integreren in de inspecties en geplande audits binnen het nieuwe algemene actieprogramma van de AIG. Op middellange termijn overweegt IGIN het dashboard te integreren in een SharePoint in ontwikkeling, waardoor informatie kan worden gedeeld met de componenten van de geïntegreerde politie. Op die manier zou elke component van de geïntegreerde politie via een uniek platform toegang krijgen tot het dashboard en haar eigen evaluatie kunnen uitvoeren. De gegevens van de verschillende evaluaties zouden vervolgens kunnen worden samengevoegd om globale evaluaties voort te brengen. Volgens de AIG is deze integratie van het dashboard in een SharePoint die de verbinding vormt tussen de AIG en de geïntegreerde politie realistisch en zou dit kunnen gebeuren zonder nieuwe investeringen, door gebruik te maken van de ICT-capaciteit van de AIG en de geïntegreerde politie.

De verschillende hiervoor vermelde activiteitenverslagen kunnen worden geraadpleegd op https://www.aigpol.be.

[72] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 9, 2°, *BS* 18 augustus 2001.

121. In de praktijk, leveren de verschillende directies van de AIG hun bijdrage aan de redactie van het jaarlijkse activiteitenverslag. Het is de vorser-raadgever die momenteel aan IGGA is toegewezen, die een coördinerende rol vervult in de redactie van het jaarlijkse activiteitenverslag, en niet IGIN.

7.1.5.2 Jaarverslag aan de Federale politieraad

122. De AIG stelt een jaarlijks rapport op voor de Federale politieraad, in het kader van de globale evaluatie van de werking en de organisatie van de federale politie en van de lokale politiediensten, waarmee dit orgaan belast is[73].

123. Dit jaarlijks rapport wordt opgesteld door of onder toezicht van een lid van de directie van IGIN.

7.1.5.3 Cel Ondersteuning voor de Commissie belast met de controle op de kwaliteit van de politionele opleiding (CKPO)

124. In 2015 werd binnen de AIG een commissie opgericht die bevoegd is voor de controle op de kwaliteit van de opleiding[74][75]. In 2020 werden de samenstelling en de nadere werkingsregels van deze commissie vastgelegd[76], meer bepaald werd het voorzitterschap van die commissie toegekend aan de inspecteur-generaal of aan de adjunct-inspecteur-generaal van de AIG. Op 1 maart 2024 werden de leden van de commissie uiteindelijk aangesteld[77]. De installatiezitting van de commissie vond plaats op 24 juni 2024. In 2025 heeft de commissie een eerste activiteitenverslag gepubliceerd over het jaar 2024[78]. De in dit verslag vermelde activiteiten hebben enerzijds betrekking op de interne werking van de commissie (opmaak en goedkeuring van een huishoudelijk reglement, evenals de aan gang zijnde opmaak van een kadernota over *"de werking van de externe kwaliteitszorg"* [79], als noodzakelijke stap voorafgaand aan de concrete afbakening van de gebieden waarop de commissie zal werken en haar

.....

[73] Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, art. 7, *BS* 5 januari 1999.

[74] Koninklijk besluit van 6 april 2008 betreffende de kwaliteitsstandaarden, de pedagogische- en omkaderingsnormen van de politiescholen en het college van de directeurs van de politiescholen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 februari 2002 betreffende de terbeschikkingstelling van opleiders van de federale politie in de erkende politiescholen en betreffende de nadere regels voor de toekenning van een financiële tussenkomst voor de organisatie van selectieproeven en van beroepsopleidingen door de erkende politiescholen, art. 10bis, *BS* 25 april 2008 en koninklijk besluit van 24 september 2015 betreffende de basisopleiding van de personeelsleden van het basiskader van de politiediensten, art. 50, *BS* 29 september 2015.

[75] Zie hieromtrent het verslag van het Comité P: "Rekrutering, selectie en opleiding binnen de politieorganisatie – Stand van zaken", 2024, pagina's 28 en 29. Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[76] Ministerieel besluit van 29 juli 2020 tot vaststelling van de samenstelling en de nadere werkingsregels van de commissie belast met de controle op de kwaliteit van de politionele opleiding, *BS* 17 augustus 2020.

[77] Ministerieel besluit van 9 februari 2024 houdende de aanwijzing van de leden van de Commissie belast met de controle op de kwaliteit van de politionele opleiding, *BS* 1 maart 2024.

[78] https://www.aigpol.be

[79] Deze kadernota werd afgewerkt en ter goedkeuring overgemaakt aan de minister van Binnenlandse Zaken.

controlerende functie zal uitoefenen[80]). Anderzijds hebben zij betrekking op het versterken van de informatiepositie van de commissie.

125. In 2022 werd binnen IGIN een ondersteunende cel voor de commissie opgericht. Deze cel functioneert er autonoom en ressorteert rechtstreeks onder de inspecteur-generaal in diens hoedanigheid van voorzitter van de commissie. De nieuwe inspecteur-generaal preciseert dat de ondersteunende cel sedert 2025 niet meer autonoom functioneert, maar voortaan onder leiding staat van de directeur van IGIN.

126. De Cel Ondersteuning staat onder meer in voor de administratieve ondersteuning, het versterken van de informatiepositie en het dossierbeheer van de commissie.

127. De Cel Ondersteuning bestaat momenteel uit een CALog-lid van niveau A, een commissaris van politie en een CALog-lid van niveau C. De twee CALog-leden komen uit het personeelsbestand van IGIN, terwijl de commissaris van politie specifiek voor de Cel Ondersteuning werd gerekruteerd. De drie leden van de Cel Ondersteuning zijn opgenomen in de personeelsformatie van IGIN.

7.1.6 Vooruitzichten voor IGIN

128. IGIN heeft gedurende meerdere jaren een zeer moeilijke periode doorgemaakt, gekenmerkt door sterke interne spanningen waarbij onder meer de leden van de directie betrokken waren. Talrijke interne verschuivingen en definitieve vertrekken van personeelsleden hebben geleid tot een aanzienlijk verlies aan beschikbare capaciteit en knowhow (zie *infra* punt 9. Leiderschap).

129. Sinds 2020 beschikt IGIN niet meer over voldoende capaciteit om audits en inspecties op het terrein uit te voeren. De resterende beschikbare capaciteit werd voornamelijk ingezet voor de redactie van diverse evaluatierapporten die tot de jaarlijkse opdrachten van IGIN behoren (MFO-2, GPI 62, GPI 81, …). Deze evaluatierapporten werden hoofdzakelijk opgesteld op basis van min of meer beschikbare en betrouwbare informatie.

130. IGIN bevindt zich momenteel in een fase van heropbouw. Het directieteam geeft te kennen dat het de medewerkers wil begeleiden bij het verwerven en ontwikkelen van competenties inzake audit en inspectie. De betrokken personeelsleden zijn hiervoor vragende partij.

131. Voor het jaar 2026 heeft IGIN een algemeen actieplan opgesteld met betrekking tot de inspectie- en auditopdrachten, waarin prioriteiten zijn vastgelegd in overeenstemming met de visie van de nieuwe inspecteur-generaal. Dit algemeen actieplan werd inmiddels gevalideerd door de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie. Het vormt de aankondiging van een

.....

[80] Commissie controle op de kwaliteit van de politionele opleiding, Activiteitenverslag 2024, pagina 11, https://www.aigpol.be

duidelijke hervatting van de activiteiten van IGIN, die nog dient te worden bevestigd.

132. Concreet voorziet het zeer gestructureerde en beknopte algemene actieplan 2026 van IGIN in de uitvoering van:

- vijf evaluaties[81]:
    - het verslag aan de Federale politieraad over de werking van de geïntegreerde politie;
    - de stand van zaken betreffende de opsluitingsplaatsen binnen de geïntegreerde politie (verzameling van morfologische gegevens);
    - het evaluatierapport over het jaar 2025 betreffende de bijzondere bijstand (GPI 81);
    - de beschrijving en de evaluatie van de activiteit inzake gedwongen terugkeer tijdens het jaar 2025;
    - de beschrijving en de evaluatie van de activiteit van de commissie belast met de controle op de kwaliteit van de opleiding tijdens het jaar 2025.
- zes inspectiedomeinen (gericht op de naleving van de normen):
    - de opsluitingsplaatsen;
    - het beheren, opslaan en bewaren van wapens;
    - de raadpleging van databanken door het personeel van de geïntegreerde politie;
    - de opleidingen voor het hogere kader van de geïntegreerde politie;
    - de bijzondere bijstand (GPI 81);
    - de escortedispositieven bij gedwongen terugkeeroperaties.
- drie auditdomeinen:
    - het beheer van overbrengingsopdrachten binnen een gerechtelijk arrondissement;
    - de bijdrage van de federale politie (DAS/CIK) aan het HyCap-mechanisme;

.....

[81] Dit zijn jaarlijkse evaluaties die de AIG moet uitvoeren op grond van wettelijke of reglementaire bepalingen.

- de beleidsstructuur van de basisopleiding[82].

- vijf thematische opvolgingen:
  - de uitvoering van het actieplan MFO-2;
  - de uitvoering van het actieplan GPI 62ter;
  - de uitvoering van het actieplan GPI 81;
  - de algemene aanbevelingen met betrekking tot de FN 303[83];
  - het proces van de opmaak van het federaal opleidingsplan.

7.2 IGST

7.2.1 Voorbereiding van de zittingen van de raad van beroep inzake evaluatie

133. IGST bereidt de zittingen voor van de raad van beroep inzake evaluatie, die wordt voorgezeten door de inspecteur-generaal (of de adjunct-inspecteur-generaal)[84]. Het aantal verzoekschriften dat de raad van beroep ontvangt, is zeer beperkt (één verzoekschrift in 2023 en vier verzoekschriften in 2024)[85].

7.2.2 Voorbereiding van de zittingen van de paritaire commissie

134. IGST bereidt de zittingen van de paritaire commissie voor[86]. Deze commissie, voorgezeten door de inspecteur-generaal (of de adjunct-inspecteur-generaal), brengt verschillende adviezen uit, met name over kandidaten voor een betrekking binnen de geïntegreerde politie van wie de indienstneming werd geweigerd, over inspecteurs van politie die tijdens hun probatiestage een negatieve evaluatie hebben gekregen, evenals over dossiers betreffende een weigering tot heropneming. Het aantal behandelde dossiers neemt toe, maar blijft relatief beperkt (tweeënveertig dossiers in 2023 en negenenveertig dossiers in 2024)[87].

.....

[82] Onder voorbehoud van goedkeuring door de commissie belast met de controle op de kwaliteit van de opleiding.

[83] Less lethal weapon.

[84] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 12, 5°, *BS* 18 augustus 2001.

[85] Activiteitenverslag 2024, pagina 17, https://www.aigpol.be

[86] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 12, 4°, *BS* 18 augustus 2001.

[87] Activiteitenverslag 2024, pagina's 18-19, https://www.aigpol.be

7.2.3 Voorbereiding van de verschijningen voor de tuchtraad

135. IGST bereidt de adviezen voor en vertegenwoordigt de inspecteur-generaal, wiens verschijning in de hoedanigheid van deskundige voor de tuchtraad[88] is voorzien. Dit vormt een aanzienlijke werklast, onder meer wegens de grondige analyse van de tuchtdossiers die door de tuchtraad worden onderzocht (zeventig dossiers werden afgesloten in 2023 en eenentachtig in 2024)[89].

7.2.4 Selectie van de mandaathouders

7.2.4.1 Selectie van de mandaathouders van de lokale politie – Korpschefs

136. De inspecteur-generaal (of de adjunct-inspecteur-generaal) neemt als bijzitter deel aan de plaatselijke selectiecommissies voor het ambt van korpschef[90]. In 2024 heeft de inspecteur-generaal of de adjunct-inspecteur-generaal aan vijftien selectieprocedures deelgenomen[91].

137. IGST levert technische ondersteuning aan de lokale selectiecommissies.

7.2.4.2 Selectie van de mandaathouders van de federale politie – commissaris-generaal

138. De inspecteur-generaal zit de selectiecommissie voor het ambt van commissaris-generaal voor[92]. De selectiecommissie is in 2024 bijeengekomen[93].

139. IGST verzekert het secretariaat van deze selectiecommissie.

7.2.5 Evaluatie van de mandaathouders

140. De inspecteur-generaal (of de adjunct-inspecteur-generaal) zit de evaluatiecommissie voor de ambten van bestuurlijke directeur-coördinator en van gerechtelijke directeur voor[94].

.....

[88] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 12, 3°, *BS* 18 augustus 2001.

[89] Activiteitenverslag 2024, pagina 20, https://www.aigpol.be

[90] Koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, art. VII.III.58, *BS* 31 maart 2001.

[91] Activiteitenverslag 2024, pagina 24, https://www.aigpol.be

[92] Koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, art. VII.III.61, *BS* 31 maart 2001.

[93] Activiteitenverslag 2024, pagina 25, https://www.aigpol.be

[94] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 12, 2°, *BS* 18 augustus 2001.

141. De inspecteur-generaal (of de adjunct-inspecteur-generaal) neemt als bijzitter deel aan de evaluatiecommissies voor de ambten van korpschef van de lokale politie[95] en van directeur-generaal van de federale politie[96].

142. IGST analyseert de opdrachtbrieven en de activiteitenverslagen en verzamelt alle relevante informatie bij de verschillende partners.

143. De AIG wenst een aanpassing van de statutaire bepalingen betreffende de selectie- en evaluatieprocedures van alle mandaathouders, met het oog op een grotere uniformiteit in de bevoegdheden die in deze verschillende procedures aan de inspecteur-generaal worden toegekend. Het Comité P heeft in het verleden al gewezen op het gebrek aan coherentie in de al dan niet deelname van de inspecteur-generaal aan de selectie- en evaluatiecommissies van de mandaathouders van de geïntegreerde politie en heeft diverse aanbevelingen geformuleerd die aansluiten bij deze door de AIG geuite wens[97].

7.2.6 Directiebrevet

144. De inspecteur-generaal of de adjunct-inspecteur-generaal zit de jury van het directiebrevet voor dat is vereist voor de bevordering tot graad van hoofdcommissaris van politie[98].

145. IGST neemt deel aan de voorbereidende werkzaamheden die betrekking hebben op de organisatie van het directiebrevet.

7.2.7 Delen van de expertise van IGST

146. De AIG neemt deel aan de definiëring, het naleven en de actualisering van de politionele deontologie[99].

147. IGST neemt deel aan diverse fora waar zij de gelegenheid heeft haar expertise inzake deontologie te delen.

148. IGST heeft voor de mandaathouders een voorbeeld van opdrachtbrief opgesteld en ter beschikking gesteld, gebaseerd op het EFQM-model, evenals een

.....

[95] Koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, art. VII.III.71, *BS* 31 maart 2001.

[96] Koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, art. VII.III.73, *BS* 31 maart 2001.

[97] De rol van de Algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie bij de selectie en evaluatie van de mandaathouders bij de geïntegreerde politie (gepubliceerd in 2015). Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[98] Koninklijk besluit van 12 oktober 2006 tot bepaling van het directiebrevet dat vereist is voor de bevordering tot de graad van hoofdcommissaris van politie, art. 7, *BS* 26 oktober 2006.

[99] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 5, *BS* 15 juni 2007.

voorbeeld van activiteitenverslag, eveneens gebaseerd op het EFQM-model[100]. IGST heeft ook een toelichtend model uitgewerkt voor een integriteitsbeleid[101].

7.3 IGEO

7.3.1 Klachten en aangiften

149. Artikel 11, 1° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 bepaalt dat de uitvoering van de onderzoeken ten gevolge van klachten en aangiften is toegewezen aan de dienst individuele onderzoeken[102].

150. De directeur IGEO of de coördinator "onderzoeken" onderzoekt de klachten en aangiften die bij de AIG binnenkomen. Klachten en aangiften die betrekking hebben op feiten die mogelijk strafrechtelijke inbreuken vormen, worden per aanvankelijk proces-verbaal aan de gerechtelijke overheden overgemaakt. De overige klachten en aangiften worden, afhankelijk van de betrokken politiedienst, voor behandeling overgemaakt aan de commissaris-generaal van de federale politie of aan de korpschef van de lokale politiezone. De bestemmeling moet de AIG binnen een termijn van zes maanden inlichten over het resultaat van het uitgevoerde onderzoek en de klager in kennis stellen van het resultaat van dat onderzoek[103].

151. IGEO verzekert een opvolging van de ontvangst van de antwoorden van de politiediensten, die binnen zes maanden worden verwacht. In voorkomend geval stuurt IGEO herinneringen aan de betrokken politiediensten. IGEO controleert daarentegen niet uit eigen beweging de kwaliteit van de door de politiediensten uitgevoerde onderzoeken en heronderzoekt de in de klachten of aangiften vermelde feiten niet systematisch wanneer de klager/aangever[104] het resultaat van het onderzoek betwist. Het komt overigens uiterst zelden voor dat IGEO zelf onderzoek verricht naar feiten die het voorwerp uitmaken van klachten

.....

[100] European Foundation for Quality Management.

[101] Integriteitsbeleid. Hoe een gestructureerd integriteitsbeleidsplan uitwerken gebaseerd op het integrity management framework, https://www.aigpol.be

[102] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 11, 1°, *BS* 18 augustus 2001.

[103] Rondzendbrief CP3 van 29 maart 2011 betreffende organisatiebeheersing in de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, Bijl. 2, Punt 3, *BS* 21 april 2011 en het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 16, *BS* 18 augustus 2001. Merk op dat noch de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, noch het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, uitdrukkelijk voorzien in de overdracht van de bevoegdheid voor de behandeling van de klachten en aangiften waarvan de AIG bestemmeling is, al naargelang het geval, aan de commissaris-generaal van de federale politie of aan de korpschef van de lokale politiezone.

[104] De typebrief die door IGEO aan de klager wordt gestuurd om hem in te lichten over de overdracht van zijn klacht naar het betrokken politiekorps, vermeldt niet de mogelijkheid tot tweede lezing door IGEO indien het resultaat van het onderzoek wordt betwist.

en aangiften, daar deze feiten waarschijnlijk niet strafbaar zijn. De AIG duidt deze klachten en aangiften aan als “administratieve dossiers”.

152. De jaarlijkse activiteitenverslagen van de AIG geven een kwantitatief overzicht van de administratieve dossiers die door IGEO en de gedeconcentreerde posten worden behandeld[105].

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Administratieve dossiers	485	485	475	29[106]	31[107]

7.3.2 Gerechtelijke onderzoeken

153. Artikel 11, 3° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 bepaalt dat de uitvoering van de gerechtelijke opdrachten die door de gerechtelijke overheden aan de algemene inspectie worden toevertrouwd aan de dienst individuele onderzoeken wordt toegewezen[108].

154. De onderzoeks- en opsporingsactiviteiten die in gerechtelijk verband worden uitgevoerd, nemen meer dan 90% van de capaciteit van IGEO in beslag.

155. De jaarlijkse activiteitenverslagen van de AIG geven een kwantitatief overzicht van de gerechtelijke dossiers die door IGEO en de gedeconcentreerde posten worden behandeld[109].

.....

[105] Uit een vermelding uit het deel betreffende de lokale verankering (de vier gedeconcentreerde posten) van de activiteitenverslagen 2020 tot 2024 blijkt dat gelet de aard van de opdrachten alle cijfers m.b.t. de activiteiten van de gedeconcentreerde posten werden verwerkt in de centrale gegevens. (Zie bijvoorbeeld Activiteitenverslag 2024, pagina 39, https://www.aigpol.be). *Pro memorie*, de gedeconcentreerde posten maken deel uit van de dienst inspectie volgens artikel 7 van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, *BS* 18 augustus 2001.

[106] Vanaf het activiteitenverslag over het jaar 2023 worden de administratieve dossiers die aan de GPI zijn overgemaakt niet langer in deze tabel vermeld. Deze wijziging vloeit voort uit een beslissing van de AIG over de wijze waarop over de gegevens inzake administratieve dossiers wordt gerapporteerd en niet uit een wijziging in de eigenlijke procedure voor de behandeling van deze dossiers. Vanaf 2023 worden als administratieve dossiers uitsluitend de dossiers opgenomen die door IGEO en de gedeconcentreerde posten administratief werden onderzocht. In 2023 hebben IGEO en de gedeconcentreerde posten 29 administratieve dossiers behandeld, op een totaal van 386 ontvangen klachten en aangiften.

[107] In 2024 hebben IGEO en de gedeconcentreerde posten 31 administratieve dossiers behandeld, op een totaal van 419 ontvangen klachten en aangiften.

[108] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 11, 3°, *BS* 18 augustus 2001.

[109] Uit een vermelding uit het deel betreffende de lokale verankering (de vier gedeconcentreerde posten) van de activiteitenverslagen 2020 tot 2024 blijkt dat gelet de aard van de opdrachten alle cijfers m.b.t. de activiteiten van de gedeconcentreerde posten werden verwerkt in de centrale gegevens. (Zie bijvoorbeeld Activiteitenverslag 2024, pagina 39, https://www.aigpol.be, https://www.aigpol.be).

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Gerechtelijke dossiers	434	459	404	425	442

156. De jaarlijkse activiteitenverslagen van de AIG vermelden eveneens het aantal gerechtelijke dossiers dat door de AIG (IGEO en de gedeconcentreerde posten) wordt opgestart in de vorm van aanvankelijke processen-verbaal, evenals het aantal dossiers dat door andere overheden wordt opgestart en aan de AIG wordt overgedragen.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Gerechtelijke dossiers opgestart door de AIG	86	172	143	158	146
Gerechtelijke dossiers opgestart door andere overheden en overgedragen aan de AIG	348	287	261	267	296

157. Het blijkt dat IGEO en de gedeconcentreerde posten geen informatieve verslagen meedelen aan de directeur-generaal van de Dienst Enquêtes van het Comité P wanneer zij een misdaad of een wanbedrijf gepleegd door een lid van een politiedienst vaststellen[110].

158. De jaarlijkse activiteitenverslagen van de AIG vermelden het aantal gerechtelijke verhoren verricht door IGEO.

.....

[110] Artikel 26 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, *BS* 26 juli 1991, voorziet dat elk lid van een politiedienst dat een misdaad of een wanbedrijf gepleegd door een lid van een politiedienst vaststelt, daarover een informatief verslag opstelt en dat binnen vijftien dagen aan de directeur-generaal van de Dienst Enquêtes P bezorgt. Zoals verduidelijkt in artikel 5 van de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, is de AIG een van de politiediensten onafhankelijk controleorgaan dat ressorteert onder de uitvoerende macht. Niettemin verstaat artikel 3, 1° van de organieke wet van 18 juli 1991 onder "politiedienst" naast de lokale politie en de federale politie, de diensten die ressorteren onder de overheden en instellingen van openbaar nut, waarvan de leden met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie of van agent van gerechtelijke politie zijn bekleed, wat binnen de AIG meer bepaald het geval is voor de leden van IGEO en van de gedeconcentreerde posten. De Dienst Enquêtes heeft er alle belang bij op de hoogte te worden gebracht van de vaststelling van een misdaad of een wanbedrijf gepleegd door een lid van een politiedienst. Dit belang wordt erkend en nader toegelicht in de parlementaire voorbereiding van de organieke wet van 18 juli 1991 (parlementaire stukken – Ontwerpwet nr. 1305/1 – Verslag nr. 1305/8, pagina's 100 tot 102).

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Verhoren	216	275	342	379	295

159. Net als de politiediensten wordt IGEO geconfronteerd met de toenemende complexiteit van gerechtelijke onderzoeken (onder andere de steeds frequentere analyse van ICT-middelen)[111].

160. De AIG ziet erop toe dat de richtlijn van 22 september 2011 van de minister van Justitie tot regeling van de taakverdeling inzake de opdrachten van gerechtelijke politie betreffende misdrijven waarbij politieambtenaren betrokken zijn, correct wordt toegepast[112].

7.3.3 Bemiddeling

161. Artikel 11, 4° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 bepaalt dat de uitvoering van de bemiddelingsopdrachten wordt toegewezen aan de dienst individuele onderzoeken[113].

162. Artikel 7 van de wet van 15 mei 2007 beschrijft uitvoerig de bemiddeling voor klachten betreffende feiten die geen misdrijf uitmaken[114].

163. IGEO heeft sinds een tiental jaar geen formele bemiddeling meer uitgevoerd. Zij beschikt momenteel niet meer over medewerkers die voor deze opdracht zijn opgeleid. Niettemin gaven meerdere respondenten aan geïnteresseerd te zijn in een dergelijke opleiding.

164. In zijn verslag over bemiddeling als middel tot oplossing voor klachten van burgers tegen politieambtenaren merkte het Vast Comité P als perspectief op dat het wenselijk zou zijn dat de AIG haar bemiddelingsopdracht opnieuw zou activeren, maar ook dat zij deze binnen de geïntegreerde politie zou versterken door de essentiële elementen te identificeren die nodig zijn voor een correcte uitvoering ervan[115]. Dit perspectief is duidelijk niet gerealiseerd door de AIG.

165. Hoewel hij erkent dat bemiddeling een wettelijke opdracht is, wijst de nieuwe inspecteur-generaal erop dat de AIG zich vragen stelt bij de opportuniteit voor een autonome controledienst om bemiddelingsopdrachten te vervullen,

.....

[111] Deze opmerking geldt ook voor de gedeconcentreerde posten.

[112] https://www.aigpol.be

[113] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 11, 4°, *BS* 18 augustus 2001.

[114] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, *BS* 15 juni 2007.

[115] Bemiddeling als middel tot oplossing voor klachten van burgers tegen politieambtenaren (gepubliceerd in 2020). Zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

waarbij de dienst optreedt als facilitator tussen twee partijen, terwijl hij ten aanzien van één van deze partijen ook een controletaak uitoefent.

7.3.4 Tuchtonderzoeken

166. Artikel 11, 5° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 bepaalt dat de uitvoering van de tuchtonderzoeken en het opstellen van de inleidende verslagen waarvoor de tuchtoverheid of de tuchtraad een beroep doet op de algemene inspectie wordt toegewezen aan de dienst individuele onderzoeken[116].

167. IGEO heeft sinds 2023 geen voorafgaand onderzoek (tuchtonderzoek) meer uitgevoerd. De enkele voorafgaande onderzoeken die in de voorgaande jaren werden gevoerd, hadden voornamelijk betrekking op mandaathouders en werden gevraagd door de minister van Binnenlandse Zaken.

168. De jaarlijkse activiteitenverslagen van de AIG vermelden het aantal voorafgaande onderzoeken verricht door IGEO.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Voorafgaande onderzoeken	0	3	2	1	0

169. IGEO stelt geen inleidende verslagen op in het kader van tuchtprocedures.

7.3.5 Permanentiedienst

170. IGEO verzekert een permanentiedienst die op elk moment moet kunnen antwoorden op dringende verzoeken van de gerechtelijke overheden, gebaseerd op een wachtdienst die 7 dagen op 7 en 24 uur op 24 is georganiseerd.

171. De permanentiedienst moet ook dringende administratieve onderzoeken uitvoeren[117].

172. De permanentiedienst kan op de zetel van de AIG door klagers worden gecontacteerd op werkdagen tijdens de kantooruren. De permanentiedienst wordt verzekerd door twee IGEO-leden, een Nederlandstalige en een Franstalige. In de praktijk ondersteunt het Nederlandstalige IGEO-lid dat permanentie heeft op kantoor regelmatig het CPC van IGGA om telefoonoproepen van Nederlandstalige bellers te beantwoorden. Deze ondersteuning door de

.....

[116] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 11, 5°, *BS* 18 augustus 2001.

[117] De monitoring van de overbrengingsopdrachten van de beschuldigden in het proces naar de aanslagen in Brussel van 2016, uitgevoerd op vraag van de commissaris-generaal van de federale politie, is een concreet voorbeeld van de inzet van de permanentiedienst en, ruimer, van IGEO in een dringend administratief onderzoek. Zie "MONITORING VAN DE OVERBRENGING DOOR DE POLITIE VAN GEDETINEERDEN IN HET KADER VAN HET PROCES NAAR DE AANSLAGEN VAN 2016 IN ZAVENTEM EN BRUSSEL" – eindrapport van 9 maart 2023", 34 pagina's, https://www.aigpol.be

permanentiedienst kan worden verklaard door verschillende factoren: 1) het CPC beschikt momenteel niet langer over Nederlandstalige medewerkers; 2) de kantoren van IGEO bevinden zich in de nabijheid van het CPC en 3) de ontvangen telefoongesprekken komen mogelijk van personen die overwegen een klacht in te dienen bij de AIG.

7.3.6 Opdrachten die in onbruik zijn geraakt

173. Artikel 11, 2° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 bepaalt dat de voeding en de exploitatie van de gegevensbank met betrekking tot klachten en aangiften worden toegewezen aan IGEO, in coördinatie met het Vast Comité P. De databank waarover IGEO hiervoor beschikt, is het systeem "KLFP". De veroudering van dit systeem werd recent onderstreept door het Vast Comité P[118].

174. Artikel 11, 6° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 voorziet de uitvoering van de operationele steunopdrachten ten voordele van het controleorgaan bedoeld in artikel 44/7 van de wet op het politieambt. Deze bepaling van de wet op het politieambt werd opgeheven en vervangen in 2014[119]. Artikel 11, 6° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 is sindsdien niet meer van toepassing.

7.4 Gedeconcentreerde posten

175. Artikel 10, 2e lid van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 bepaalt: "*De personeelsleden van de eventuele gedeconcentreerde inspectieposten zijn belast met het inwinnen en behandelen van elke informatie die nuttig is voor de uitvoering van de opdrachten van de algemene inspectie. Met dit doel onderhouden ze contacten met de lokale overheden, de lokale politiediensten en de gedeconcentreerde diensten van de federale politie. Ze werken samen met de diensten "intern toezicht" van de lokale politie. Ze zijn bovendien belast met het opnemen van alle klachten of aangiften die hen ter kennis worden gebracht en dragen bij tot de bemiddeling die aan de algemene inspectie werd toevertrouwd*"[120].

176. Deze beschrijving lijkt de opdrachten van de gedeconcentreerde inspectieposten te situeren op het kruispunt van die van de dienst inspectie en

.....

[118] Syntheseverslag (toezichtsonderzoek) 25 jaar monitoring van de behandeling van klachten tegen de politie: activiteiten, vaststellingen en uitdagingen, 2026, zie met name: https://comitep.be/toezichtsonderzoeken.html

[119] Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, *BS* 22 december 1992. Artikel 44/7 WPA, ingevoegd bij de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, *BS* 5 januari 1999, voorzag meer bepaald dat dit controleorgaan logistiek en administratief werd ondersteund door de AIG en, voor de uitvoering van haar opdracht, de bijstand kon vorderen van deze inspectie. Artikel 3 van de wet van 18 maart betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering, *BS* 18 maart 2014, heeft de onderafdeling van de WPA die de artikelen 44/1 tot 44/11 bevatte, opgeheven en vervangen.

[120] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, art. 10, 2e lid, *BS* 18 augustus 2001.

van de dienst individuele onderzoeken. Er moet echter worden opgemerkt dat de uitvoering van de gerechtelijke opdrachten die door de gerechtelijke overheden aan de algemene inspectie worden toegewezen niet uitdrukkelijk wordt vermeld in de beschrijving van de gedeconcentreerde inspectieposten zoals uiteengezet in artikel 10, 2e lid, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001.

177. Artikel 4, 7° van de wet van 15 mei 2007[121] brengt "gedeconcentreerde posten" ter sprake, zonder melding te maken van een link met de Directie Audit en Inspectie.

178. Momenteel zijn, net zoals bij IGEO, de onderzoeks- en opsporingsactiviteiten die in het kader van een gerechtelijke procedure worden verricht, de voornaamste bezigheid van de gedeconcentreerde posten. De gedeconcentreerde posten behandelen in principe enkel de gerechtelijke dossiers die verband houden met het rechtsgebied van het hof van beroep waarin ze zijn gevestigd (Antwerpen, Gent, Luik of Bergen). Voor het rechtsgebied van het hof van beroep van Brussel bestaat er geen gedeconcentreerde post. IGEO behandelt de gerechtelijke dossiers die betrekking hebben op dit rechtsgebied. Het nut van een gedeconcentreerde post voor het rechtsgebied van het hof van beroep van Brussel wordt vrij regelmatig aangehaald tijdens gesprekken met leden van IGEO en/of van de gedeconcentreerde posten.

179. De jaarlijkse activiteitenverslagen van de AIG vermelden het aantal gerechtelijke verhoren uitgevoerd door de verschillende gedeconcentreerde posten, naast de gerechtelijke verhoren uitgevoerd door IGEO (al *supra* vermeld).

Gerechtelijke verhoren	2020	2021	2022	2023	2024
IGEO (Brussel)	216	275	342	379	295
Antwerpen	70	164	135	135	74
Gent	103	147	92	128	170
Luik	427	616	439	378	375
Bergen	85	120	104	68	59

180. Het aantal gerechtelijke verhoren is een activiteitsindicator. Deze indicator lijkt de relatieve standvastigheid te bevestigen van de respectieve posities van de verschillende gedeconcentreerde posten en van IGEO. De .....

[121] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 6, *BS* 15 juni 2007.

gedeconcentreerde post van Luik blijkt elk jaar bijzonder actief en zelfs overbelast te zijn. Omwille van deze belangrijke activiteit ontlast IGEO de gedeconcentreerde post van Luik structureel van de gerechtelijke dossiers afkomstig uit het gerechtelijk arrondissement Namen. Evenzo kunnen IGEO en/of andere gedeconcentreerde posten meer gerichte ondersteuning bieden in geval van een tijdelijke overbelasting van een gedeconcentreerde post of wanneer gerechtelijke dossiers een gelijktijdige inzet vereisen die de capaciteit van een gedeconcentreerde post overschrijdt.

181. De gedeconcentreerde posten zijn onafhankelijk van IGEO en van elkaar. Er is geen uniek aanspreekpunt voorzien voor de vragen van de gerechtelijke overheden. Deze richten zich rechtstreeks tot de gedeconcentreerde post binnen het rechtsgebied van het betrokken hof van beroep (of tot IGEO).

182. De gedeconcentreerde posten sluiten aan bij de *supra* beschreven werkwijze van IGEO voor de behandeling van klachten en aangiften, de tuchtonderzoeken en de bemiddeling. In tegenstelling tot IGEO nemen de gedeconcentreerde posten echter niet deel aan de permanentiedienst.

183. De gedeconcentreerde posten hebben als bijzonderheid dat zij contacten moeten onderhouden met de lokale overheden, de lokale politiediensten en de gedeconcentreerde diensten van de federale politie, met het oog op het verzamelen en verwerken van alle informatie die nuttig is voor de uitvoering van de opdrachten van de AIG.

184. De directeurs van de gedeconcentreerde posten nemen deel aan het arrondissementeel rechercheoverleg (ARO) tussen de bestuurlijke directeur-coördinator of zijn gemachtigde, de gerechtelijke directeur of zijn gemachtigde, vertegenwoordigers van de lokale politie en de procureur des Konings, onder leiding van deze laatste[122].

185. De directeurs van de gedeconcentreerde posten begeven zich naar de politiezones en ontmoeten daar de korpschefs. Deze activiteit is momenteel echter sterk verminderd, aangezien sinds begin 2025 de directeurs van de gedeconcentreerde posten van Gent en Bergen in cumul respectievelijk directeur *ad interim* zijn van de gedeconcentreerde post van Antwerpen en die van Luik.

186. Dankzij hun grondige kennis van de politiediensten binnen hun territoriaal ambtsgebied kunnen de gedeconcentreerde posten, naast het verstrekken van informatie, ook directe ondersteuning bieden aan de directies van de AIG. Zo heeft een gedeconcentreerde post IGIN bijgestaan toen deze in 2024 een inspectie uitvoerde van een lokale politiezone in het kader van de GPI 62.

7.5 IGGA

187. Binnen de AIG, in haar huidige samenstelling[123], vormt IGGA geen directie als dusdanig, hoewel de wet van 15 mei 2007 voorziet in het bestaan van een

.....

[122] Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, art. 9, 2e lid, *BS* 22 december 1992.

[123] Bij wijze van voorbeeld: IGGA beschikt niet over een directeur.

Directie Algemeen Beleid [124] . IGGA bundelt een geheel van diverse ondersteunende diensten en functies die tussenkomen ter ondersteuning van de mandaathouders evenals van de centrale directies, de gedeconcentreerde posten en alle personeelsleden van de AIG.

188. Aangezien IGGA de taken van de AIG niet rechtstreeks verwezenlijkt, worden haar activiteiten niet verder uiteengezet in dit deel van het verslag. Deze methodologische keuze doet op geen enkele wijze afbreuk aan het belang van IGGA en van haar activiteiten binnen de AIG.

8. Engagement van de mandaathouders ten aanzien van de opdrachten van de AIG

189. Naast de uitvoering van de aan de AIG toegewezen taken door de verschillende directies — die in dit kader dossiers voorbereiden voor de mandaathouders of hen vertegenwoordigen (in het bijzonder IGST) in bepaalde van hun bevoegdheden — dient eveneens het persoonlijke engagement van de mandaathouders te worden vermeld.

190. Dit persoonlijke engagement van de mandaathouders heeft onder meer invulling gekregen in de regelmatige publicatie, vanaf 2019, van visiedocumenten [125] over diverse thema's die verband houden met het politiewezen. Deze visiedocumenten, opgesteld door de toenmalige inspecteur-generaal en de adjunct-inspecteur-generaal, kaderen in de opdrachten van de AIG zoals vermeld in artikel 5 van de wet van 15 mei 2007, meer bepaald de opdrachten die bestaan uit:

- waken over het optimaliseren van het functioneren van de federale politie en de lokale politie evenals van hun componenten, en dit met respect voor de democratie en de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden;

- deelnemen aan de definiëring, het naleven en de actualisering van de politionele deontologie;

- regelmatig de efficiëntie en de doeltreffendheid van de federale politie en van de korpsen van de lokale politie onderzoeken, onverminderd de interne procedures van die diensten.

191. De toenmalige inspecteur-generaal en de adjunct-inspecteur-generaal zijn hun visiedocumenten blijven publiceren op momenten waarop de activiteiten van IGIN inzake inspectie uiterst beperkt waren en inzake audit onbestaande. Sommige medewerkers zagen in deze vaststelling een discrepantie

.....

[124] Wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, art. 4 § 1, 6°, *BS* 15 juni 2007.

[125] Op https://www.aigpol.be/nl/over-ons/onze-publicaties/visiedocumenten-van-de-aig

tussen de persoonlijke activiteit van de mandaathouders en de activiteiten van de andere componenten van de AIG.

192. De toenmalige inspecteur-generaal en de adjunct-inspecteur-generaal waren de drijvende krachten achter een integriteitsbeleid dat binnen de AIG zelf werd ontwikkeld. In een benadering die alle leden van de AIG wilde betrekken, heeft een interne werkgroep "integriteit", samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende componenten van de AIG, een integriteitsbeleidsplan[126] uitgewerkt. Dit werd in 2024 door de mandaathouders goedgekeurd en aan alle medewerkers van de AIG meegedeeld[127]. Aan de directeurs van de centrale directies en van de gedeconcentreerde posten werd een nulmeting gevraagd evenals een actieplan (per entiteit) voor het jaar 2025. Het integriteitsbeleidsplan omvat vier strategische doelstellingen, uitgewerkt in niet minder dan negenendertig operationele doelstellingen, waarvoor een specifieke informaticatool (Planner) door de vorser-raadgever van IGGA moet worden gebruikt om de opvolging te verzekeren. Bovendien werd een lid van IGST aangewezen als "integriteitscoördinator". De logheid van deze volledige structuur komt de lovenswaardige ambitie om alle leden van de AIG te betrekken bij een integriteitsbeleid niet ten goede.

193. Sommige leden van de AIG betreuren bepaalde situaties waarvan zij kennis hebben en die zij strijdig achten met het integriteitsbeleid dat door de mandaathouders sterk wordt uitgedragen. Als voorbeelden worden genoemd: de aanvaarding van geschenken van externen die nadien via een interne loting aan personeelsleden werden toegewezen; het uitoefenen door personeelsleden van nevenactiviteiten die weliswaar bij de overheid bekend zijn maar aanleiding kunnen geven tot belangenconflicten [128] , alsook de rekrutering van personeelsleden terwijl zij het voorwerp zouden uitmaken van lopende gerechtelijke procedures of nog bepaalde selecties/aanwijzingen van personeelsleden die niet met de vereiste transparantie zouden zijn verlopen.

194. De toenmalige inspecteur-generaal en de adjunct-inspecteur-generaal hebben de AIG regelmatig actief vertegenwoordigd tijdens verschillende colloquia die zowel op nationaal als internationaal niveau werden georganiseerd.

195. In de gezamenlijke opdrachtbrief[129] van de inspecteur-generaal en de adjunct-inspecteur-generaal, waarin de verschillende engagementen van beide mandaathouders zijn opgenomen, staat een operationeel doel dat betrekking heeft op de uitvoering van alle wettelijke en reglementaire opdrachten van de AIG[130]. In verband met de tweede en derde onderzoeksvraag van onderhavig toezichtsonderzoek moet worden opgemerkt dat één van de acties binnen dit operationeel doel erin bestaat: *"Een prioriteitenbeleid en acceptatiecriteria*

[126] "INZETTEN OP INTEGRITEIT DOEN WE SAMEN" - Integriteitsbeleidsplan van de Algemene Inspectie, 20 pagina's, maart 2024.

[127] Dienstnota 2024-01 van 12 maart 2024.

[128] Dienstnota AIG 2025-08 van 27 mei 2025 regelt de melding van een bijkomende activiteit.

[129] Opdrachtbrief 2017-2022, 20 juli 2018, https://www.aigpol.be. Deze opdrachtbrief maakt het voorwerp uit van een addendum in december 2021.

[130] Strategische doelstelling (SD) 1- Operationele doelstelling (OD) 4.

vastleggen in overleg met onze overheden wanneer de uit te voeren opdrachten de beschikbare capaciteit overstijgen". Het blijkt niet dat deze actie specifiek werd uitgevoerd vóór de inspecteur-generaal in februari 2020 besloot om de auditopdrachten op te schorten, onder meer rekening houdend met de globale personeelsreductie binnen de AIG en het feit dat het auditteam binnen IGIN nog slechts uit twee medewerkers zou bestaan in plaats van de voorziene tien.

9. Leiderschap

9.1 Inleiding

196. In januari 2025, bij de mededeling van de opening van de terreinonderzoeksfase van het toezichtsonderzoek, was de situatie aan de top van de AIG aanzienlijk gewijzigd ten opzichte van januari 2024 toen het Vast Comité P de opening van het toezichtsonderzoek had aangekondigd: de toenmalige inspecteur-generaal had zijn functie beëindigd op 30 november 2024 en was op 1 december 2024 met pensioen gegaan. In afwachting van de aanwijzing van een nieuwe inspecteur-generaal waren de adjunct-inspecteur-generaal en de directeur van IGST aangewezen om vanaf 1 december 2024 respectievelijk de functie van inspecteur-generaal *ad interim* en adjunct-inspecteur-generaal *ad interim* waar te nemen. Deze interimperiode eindigde bij de indiensttreding van de nieuwe inspecteur-generaal op 1 oktober 2025. Op dat moment heeft de inspecteur-generaal *ad interim* zijn functie van adjunct-inspecteur-generaal hervat en heeft de directeur van IGST de functie van adjunct-inspecteur-generaal *ad interim* beëindigd.

197. Ook op het niveau van de centrale directies en de gedeconcentreerde posten deden zich wijzigingen voor: de directeur van de gedeconcentreerde post van Luik beëindigde zijn functie op 31 augustus 2024 en de directeur van IGIN op 31 december 2024; beiden gingen met pensioen. Wat de directeur van de gedeconcentreerde post van Antwerpen betreft: de directeur werd in februari 2025 overgeplaatst naar IGIN, waar deze thans de functie van coördinator van de cel RAPAT uitoefent. Sinds januari 2025 oefent de directeur van de gedeconcentreerde post van Bergen cumulatief de functie uit van directeur *ad interim* van de gedeconcentreerde post van Luik. Sinds februari 2025 oefent de directeur van de gedeconcentreerde post van Gent cumulatief de functie uit van directeur *ad interim* van de gedeconcentreerde post van Antwerpen.

198. De derde onderzoeksvraag betreft de wijze waarop het leiderschap binnen de AIG wordt uitgeoefend en de eventuele invloed ervan op het capaciteitsgebrek binnen de verschillende directies van de AIG, evenals op de uitvoering van de verschillende taken. De hierboven beschreven ontwikkelingen rechtvaardigen een analyse van het leiderschap die zich eerder op de huidige situatie richt dan op een vervlogen verleden, evenwel met blijvende aandacht voor de gevolgen van dat verleden die nog steeds voortduren of bepaalde huidige situaties verklaren.

9.2 Leiderschap van de mandaathouders

199. De vorige inspecteur-generaal werd op 1 september 2017 aangewezen als inspecteur-generaal van de Algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie[131]. Zijn mandaat werd hernieuwd vanaf 1 september 2022[132] en duurde tot 30 november 2024.

200. De adjunct-inspecteur-generaal werd op 30 november 2017 aangewezen als adjunct-inspecteur-generaal van de Algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie [133]. Zijn mandaat werd hernieuwd vanaf 1 december 2022 [134] en is lopend. De adjunct-inspecteur-generaal heeft meegedeeld dat hij in de loop van het jaar 2026 een einde zal maken aan zijn mandaat.

201. Na hun aantreden hebben beide mandaathouders een gezamenlijke opdrachtbrief opgesteld waarin zij zichzelf uitdrukkelijk omschreven als een hecht leidinggevend team[135]. Uit de gesprekken die in het kader van onderhavig toezichtsonderzoek zijn gevoerd, blijkt dat een groot deel van de bij de AIG gehoorde medewerkers deze perceptie deelt en effectief van oordeel was dat de twee mandaathouders een hecht team vormden. De adjunct-inspecteur-generaal verzekert altijd loyaal te zijn geweest en de beslissingen van de vorige inspecteur-generaal steeds te hebben gerespecteerd, ook wanneer hij het niet met die beslissingen eens was.

202. De vorige inspecteur-generaal beschikte over leidinggevende ervaring doordat hij van 2001 tot 2006 korpschef was van de politiezone Ukkel/Watermaal-Bosvoorde/Oudergem. Slechts enkele dagen na zijn aanwijzing richtte hij een korte interne nota aan alle medewerkers van de AIG over zijn aanwijzing en over de communicatielijnen[136]. In deze interne nota werd onder meer vermeld: *"Gelet op het geheel van bijzondere bevoegdheden van inspecteur-generaal, wens ik iedereen eraan te herinneren dat de communicatie van de reguliere professionele aangelegenheden rechtstreeks verloopt via uw diensthoofd en/of directeur, met name de centrale directies, de gedeconcentreerde posten en de ondersteunende diensten ICT, HR en finance/logistics. Dit betekent geenszins dat ik niet beschikbaar ben voor de medewerkers, integendeel. Niettemin reken ik, in het kader van een goede werking en in het belang van onze organisatie, op jullie allen om de communicatielijnen met jullie hiërarchie en/of functionele meerdere te respecteren. Dit zal eventuele misverstanden vermijden"*. Er dient te worden benadrukt dat de meeste bij de AIG gehoorde medewerkers die rechtstreeks contact hebben gehad met de vorige inspecteur-generaal, deze contacten als

.....

[131] Aanwijzing, *BS* 18 september 2017.

[132] Aanwijzing, *BS* 19 april 2023.

[133] Aanwijzing, *BS* 12 januari 2018.

[134] Aanwijzing, *BS* 25 april 2023.

[135] Opdrachtbrief 2017-2022, 20 juli 2018, https://www.aigpol.be. Deze opdrachtbrief maakt het voorwerp uit van een addendum in december 2021.

[136] Interne nota Nr. AIG/CAB IG/CD/2017907 van 7 november 2017.

correct omschrijven. Het gezag van de vorige inspecteur-generaal nam een traditionele vorm aan, in een directieve stijl. Dit gezag werd binnen de AIG niet betwist.

203. De leiderschapsstijl van de adjunct-inspecteur-generaal verschilt van die van de vorige inspecteur-generaal. Tijdens de periode waarin de adjunct-inspecteur-generaal de functie van inspecteur-generaal *ad interim* uitoefende, kon hij vanzelfsprekend in grotere mate zijn eigen stijl tot uiting brengen, terwijl hij zich onthield van het nemen van bepaalde gevoelige beslissingen (bijvoorbeeld met betrekking tot een mogelijke harmonisering tussen de directies van de regels inzake telewerk[137]), met als aangehaalde reden dat hij niet op de prerogatieven van de toekomstige inspecteur-generaal wilde vooruitlopen. De adjunct-inspecteur-generaal is altijd voorgekomen als iemand die persoonlijk sterk betrokken is bij het intern beheer van de AIG, in het bijzonder op het niveau van IGGA.

204. Het leiderschap van de adjunct-inspecteur-generaal blijkt, in zekere mate, vrij veel verdeeldheid te zaaien binnen de AIG. Onder de medewerkers die werden gehoord, is de commentaar vaak zeer positief of juist zeer negatief, maar zelden neutraal ten aanzien van hem. De positieve commentaren benadrukken de menselijkheid en vriendelijkheid van de adjunct-inspecteur-generaal, terwijl de negatieve commentaren vaak betrekking hebben op overdreven emotionele reacties van zijn kant, evenals op zijn vermogen om de AIG te leiden tijdens zijn periode als inspecteur-generaal *ad interim*.

205. In persartikelen die in september 2025 [138] verschenen, werd melding gemaakt van het lopende toezichtsonderzoek betreffende de AIG, evenals van getuigenissen van personeelsleden die een “praktijk van vriendjespolitiek” en een “roepcultuur” aanklaagden. Er werd ook verwezen naar “scheldpartijen” en een “toxische werksfeer”. De adjunct-inspecteur-generaal beschouwt de inhoud van deze artikelen als leugenachtig. Wat de “roepcultuur” betreft, omschrijft de adjunct-inspecteur-generaal zichzelf als een gepassioneerd persoon en erkent hij

.....

[137] De aard van de taken die eigen zijn aan elke centrale directie/elke gedeconcentreerde post is onmiskenbaar een belangrijk element bij de beoordeling van de mate waarin telewerk aan de betrokken personeelsleden kan worden toegekend. Niettemin kunnen andere overwegingen, zoals het behoud en de versterking van de cohesie binnen de groep, niet worden genegeerd. Concreet varieert het aantal telewerkdagen dat door de directeurs aan de personeelsleden wordt toegekend naargelang de centrale directie/gedeconcentreerde post waartoe zij behoren en de aard van hun activiteiten. Momenteel zijn de modaliteiten van het telewerk binnen de AIG (van drie tot vier/vijf dagen per week) niet afgestemd op die welke gelden binnen de federale politie (Nota CG-2024/5371 van 15 oktober 2024 betreffende het telewerk binnen de federale politie). In punt 14 van de notulen van het BOC van 18 oktober 2024, betreffende een ontwerp van dienstnota “telewerk”, wordt verduidelijkt: *“Verwijzend naar de verschenen nota “telewerken” van de federale politie, zullen in het licht van de specifieke behoeften van de AIG, besprekingen worden gehouden met de directeurs van de AIG, met als doel het opstellen van een ontwerp dienstnota, die aan de vakbondsdelegatie zal worden voorgelegd. Ondertussen blijft het huidige systeem van toepassing.”*

[138] Zie onder meer COOSEMANS, D. (24 september 2025). Groot onderzoek naar 'vriendjespolitiek' en 'roepcultuur' bij politie-inspectiedienst. HET NIEUWSBLAD.

dat hij soms wat luider spreekt, maar betwist hij dat hij een dergelijke cultuur zou hebben gehanteerd.

206. Het is waarschijnlijk dat bepaalde interne verschuivingen tussen centrale directies/gedeconcentreerde posten die werden uitgevoerd naar aanleiding van conflictsituaties, één van de grondslagen vormen van de kritiek die in de persartikelen van september 2025 werd geuit. Medewerkers uiten hun ongenoegen over het feit dat deze interne verschuivingen slechts gedeeltelijke oplossingen bieden en de onderliggende problemen, die aan de basis van de conflictsituaties liggen, niet aanpakken. Er wordt ook kritiek geuit op het feit dat interne verschuivingen worden doorgevoerd zonder voldoende te onderzoeken of de betrokken personeelsleden in staat zijn de taken uit te voeren die behoren bij functies waarvoor zij aanvankelijk niet geselecteerd waren.

207. De beslissing van de inspecteur-generaal *ad interim* om een hoofdcommissaris intern te herplaatsen in de functie van kabinetschef AIG, onmiddellijk na diens mobiliteit naar de AIG in mei 2025 om de betrekking van onderzoekscoördinator van IGEO te vervullen, ging niet gepaard met de gewenste transparantie. Tijdens het BOC van juni 2025 werd een opmerking in die zin gemaakt door een vakbondsafvaardiging. De door het gezag op dat moment verstrekte elementen van antwoord[139] bieden geen duidelijke uitleg waarom een normale mobiliteit met een functieprofiel van kabinetschef — waarvoor elke geïnteresseerde kandidaat had kunnen solliciteren — niet door de AIG werd opengesteld.

208. Sommige personeelsleden zijn van oordeel dat het gezag te vaak reageert met algemene dienstnota's op individuele probleemsituaties die eigenlijk een meer gepersonaliseerde aanpak vereisen.

9.3 Leiderschap binnen de centrale directies en de gedeconcentreerde posten

9.3.1 Globaal overzicht

209. De directeurs van de centrale directies en van de gedeconcentreerde posten van de AIG zijn vrij om hun leiderschap uit te oefenen in functie van de specifieke kenmerken van hun werkomgeving (zoals het gecentraliseerde of gedeconcentreerde karakter, de aard van de toegewezen opdrachten, de omvang en kenmerken van de personeelsbezetting waarover zij beschikken, …) evenals in functie van hun eigen persoonlijkheid. Dit resulteert in enigszins verschillende leiderschapsstijlen naargelang de centrale directies en de gedeconcentreerde posten, die door de betrokken personeelsleden worden aanvaard en meestal positief worden beoordeeld. De leidinggevenden worden tegelijk als zeer toegankelijk en beschikbaar ervaren.

.....

[139] Voornamelijk de verhoogde werkdruk van de inspecteur-generaal *ad interim* en de cumul van functies van de adjunct-inspecteur-generaal *ad interim* met de functie van directeur IGST, evenals de ruime professionele ervaring van de betrokken hoofdcommissaris en de behoefte aan de verdere ontwikkeling van het AIG-beleid.

210. Het feit dat twee directeurs van de gedeconcentreerde posten elk tevens *ad interim* de leiding waarnemen van een tweede gedeconcentreerde post, heeft duidelijk een belangrijke impact op hun werklast en beperkt in zekere mate hun mogelijkheden om contacten te onderhouden en informatie te verzamelen tijdens bezoeken aan politiezones. Dit heeft evenwel geen invloed op de kwaliteit van het leiderschap dat zij binnen de gedeconcentreerde posten uitoefenen.

211. De directeurs van de centrale directies worden bijgestaan door coördinatoren (vier voor IGIN, één voor IGEO en twee voor IGST), die, wanneer zij met meerdere binnen eenzelfde directie aanwezig zijn, instaan voor de coördinatie van een duidelijk afgebakend deel van de taken van die directie. In elke directie is een coördinator aangewezen als plaatsvervanger van de directeur.

212. Momenteel zijn alle betrekkingen van directeur ingevuld door hoofdcommissarissen. De betrekkingen van coördinator worden eveneens uitgeoefend door hoofdcommissarissen, met uitzondering van de betrekking van coördinator van de Cel Ondersteuning van de commissie belast met de controle op de kwaliteit van de politionele opleiding binnen IGIN (uitgeoefend door een CALog-lid van niveau A) en de betrekking van coördinator van de onderzoeken binnen IGEO (waarvan de taken sinds januari 2025 op precaire wijze worden uitgeoefend door een commissaris van politie die echter niet het voordeel van een aanstelling in een hoger ambt heeft genoten[140]). De nieuwe inspecteur-generaal is van mening dat deze politiecommissaris de functie van coördinatie van de onderzoeken binnen IGEO niet bekleedt, waarbij hij aangeeft dat deze functie niet formeel werd toegewezen door de bevoegde overheid, niet werd opengesteld noch aangeboden in dat kader en niet heeft geleid tot een officiële sollicitatie van de betrokkene. Volgens de nieuwe inspecteur-generaal is het zo dat, indien deze politiecommissaris bepaalde taken uitvoert die verband houden met de coördinatie van onderzoeken, dit uitsluitend op vrijwillige basis gebeurt.

213. Van de leden van de centrale directies en van de gedeconcentreerde posten die de graad van commissaris van politie dragen, eventueel verkregen via interne bevordering, wordt niet verwacht dat zij enig leiderschap uitoefenen binnen hun functies. Bovendien heeft de interne bevordering tot de graad van commissaris van politie op zich geen invloed op de functies die door de betrokken personeelsleden worden uitgeoefend. De nieuwe inspecteur-generaal is van mening dat de bevordering, opgevat in ruime zin (kader, graad en niveau), niet toelaat om in alle directies systematisch bij de laureaten alle aan het hogere niveau inherente vaardigheden te ontwikkelen. Hij merkt op dat de operationele doelstellingen echter dienovereenkomstig worden aangepast.

214. De nieuwe inspecteur-generaal wijst op de bedoeling erop toe te zien dat personeelsleden met de graad van politiecommissaris beschikken over de kennis en competenties die onontbeerlijk zijn voor de uitoefening van deze graad (in het bijzonder als officier van bestuurlijke politie en op het gebied van

.....

[140] Koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, art. VI.II.77 tot VI.II.84 en art. XI.II.18 tot XI.II.22 RPPol, *BS* 31 maart 2001.

management), die zij zouden kunnen uitoefenen in het kader van een mobiliteit binnen de geïntegreerde politie. Het Vast Comité P sluit zich volledig aan bij deze intentie, ook al bleek deze op het moment van de bezoeken en gesprekken in het kader van dit toezichtsonderzoek nog niet duidelijk te zijn verwezenlijkt.

9.3.2 Een bijzondere situatie: IGIN

215. In januari 2025 werd bij IGIN een nieuwe directeur officieel aangewezen, nadat hij deze functie daar sinds juni 2024 waarnemend had uitgeoefend. Voorheen vervulde hij sinds 2021 de functie van audit-coördinator.

216. Het leiderschap van de nieuwe directeur van IGIN wordt door het merendeel van de huidige leden van IGIN, van wie velen onlangs werden gerekruteerd, ervaren als participatief en gericht op het versterken van vertrouwen, motivatie, betrokkenheid en teamgeest, op het ontwikkelen van beroepskennis en op het (her)definiëren van methodes en werkprocessen voor de diverse opdrachten van IGIN (controle, inspectie en audit), met aandacht voor innovatie. De nieuwe positieve dynamiek binnen IGIN wordt geconcretiseerd via een nieuw programma inzake inspectie en audit, dat geformaliseerd is in het algemene jaarlijkse actieplan 2026 van IGIN.

217. Sinds 2025 maakt IGIN een evolutie door ten opzichte van de situatie die er de voorgaande jaren werd beleefd. Zoals *supra* aangehaald, heeft IGIN gedurende meerdere jaren een zeer moeilijke periode doorgemaakt, gekenmerkt door sterke interne spanningen waarbij het leidinggevend team rechtstreeks betrokken was, onder meer wegens uiteenlopende visies en leiderschapsstijlen. Deze interne spanningen hebben geleid tot diverse interne verschuivingen van personeelsleden naar andere directies van de AIG, alsook tot het definitieve vertrek van IGIN-leden naar buiten de AIG, met als gevolg een aanzienlijk verlies aan beschikbare capaciteit en knowhow. De reacties van de mandaathouders op deze felle interne spanningen binnen IGIN werden door verschillende betrokken partijen als ontoereikend en/of onbevredigend ervaren.

218. Vanaf januari 2024 werd binnen IGIN een participatieve analyse van specifieke psychosociale risico's uitgevoerd door de externe dienst voor preventie en bescherming (EDPB) MENSURA. Op basis van het rapport van MENSURA heeft de interne preventieadviseur van de AIG een actieplan opgesteld met diverse beschermings- en preventiemaatregelen die tot doel hadden een serene werksfeer binnen IGIN te herstellen. Het actieplan werd in april 2024 goedgekeurd door de toenmalige inspecteur-generaal en vervolgens in juni 2024 voorgelegd aan het BOC, waar de verschillende vakbondsafvaardigingen weigerden het goed te keuren.

219. Dit actieplan omvatte onder meer vanaf 2024 opleidingen in verband met psychosociale risico's en interpersoonlijke communicatie. Het voorzag eveneens vanaf 2025 in een algemene en participatieve interne reflectie over de materies van IGIN, gelet op de door de wet toegewezen opdrachten en de beschikbare capaciteit, evenals de uitvoering van een algemene analyse van psychosociale risico's voor de AIG door MENSURA. Deze algemene analyse van psychosociale risico's werd uiteindelijk niet uitgevoerd in 2025 en als reden daarvoor werd een

gebrek aan beschikbaar budget opgegeven. Ze werd bijgevolg opnieuw ingepland voor het jaar 2026 en wordt momenteel voorbereid. Een bevraging van de personeelsleden is voorzien voor april-mei 2026. De resultaten zouden beschikbaar moeten zijn in september-oktober 2026. Tijdens het BOC van oktober 2024 kondigde de inspecteur-generaal *ad interim*, als voorzitter van het BOC, aan dat het actieplan dat niet was goedgekeurd door de vakbondsafvaardigingen niet zou worden aangepast en dat geen nieuw actieplan zou worden voorgesteld, gelet onder meer op de vaststelling van een teruggekeerde positieve werksfeer binnen IGIN en de inleiding van een formele procedure die zou moeten uitmonden in preventiemaatregelen (geformuleerd door MENSURA) ter attentie van de werkgever.

220. Het lijkt er dus op dat het actieplan dat in april 2024 werd goedgekeurd door de toenmalige inspecteur-generaal niet werd geconcretiseerd na de ambtsneerlegging door de toenmalige directeur van IGIN en nadat de audit-coördinator werd aangewezen als waarnemend directeur en vervolgens als directeur van IGIN. Wat de behandeling van een formele procedure door MENSURA betreft, heeft deze geleid tot de goedkeuring van collectieve maatregelen, waaronder:

- het aanmoedigen van een participatieve managementstijl;
- de invoering van een intern bemiddelingsproces in geval van conflict;
- de bevordering van het volgen van opleidingen inzake psychosociale materies door alle AIG-leden;
- de systematisering van exitgesprekken teneinde op informele wijze feedback te verzamelen over de beroepservaring van personeelsleden die de AIG verlaten.

221. Het lijkt erop dat tot op heden de exitgesprekken binnen de AIG nog altijd niet worden uitgevoerd.

222. De evaluatieprocedures van de leden van IGIN zijn in het algemeen niet up-to-date. Deze vaststelling hangt onmiskenbaar samen met de *supra* beschreven geschiedenis van IGIN, wat bevestigd lijkt te worden door het feit dat in de andere centrale directies en de gedeconcentreerde posten de evaluatiecycli van de personeelsleden doorgaans wel goed worden nageleefd.

223. Het leidinggevend team van IGIN is bijzonder uitgebreid in vergelijking met de andere directies. Naast de directeur telt het leidinggevend team vier coördinatoren. De cel RAPAT beschikt daarnaast, onder haar drie gedetacheerden, over een commissaris van politie die verantwoordelijk is voor de operationele coördinatie.

9.3.3 Een andere bijzondere situatie: IGGA

224. In haar huidige samenstelling fungeert IGGA niet als een directie als dusdanig. IGGA beschikt niet over een directeur maar geniet bijzondere aandacht van de adjunct-inspecteur-generaal.

225. In 2021 werd een coördinator van IGIN aangewezen om de functie van coördinator van IGGA uit te oefenen, met een functieprofiel dat gelijkwaardig is aan dat van een directeur, evenwel zonder houder te zijn van de prerogatieven inzake evaluatie van de personeelsleden. Deze aanwijzing van een coördinator met een functieprofiel dat als hybride kan worden omschreven, vloeide naar alle waarschijnlijkheid voort uit de vrees dat de aanwijzing van een directeur een negatieve impact zou kunnen hebben op de weging van de CALog-leden van niveau A binnen IGGA, aangezien zij dan niet langer rechtstreeks onder de mandaathouders zouden ressorteren. De nieuwe inspecteur-generaal deelt mee dat het profiel voor de directeur van IGGA intussen werd opgesteld en overlegd. De weging ervan werd op 17 december 2025 onderhandeld, niettegenstaande de impact op andere wegingen binnen IGGA. De nieuwe inspecteur-generaal kondigt tevens aan dat deze betrekking in mobiliteit zal worden opengesteld zodra het koninklijk besluit verschijnt dat het geheel van de wegingen van de functies van niveau A (CALog) binnen de AIG vaststelt.

226. IGGA werd opgehitst door interpersoonlijke conflicten, waarvan sommige meerdere jaren hebben aangehouden en de goede werking van de diensten hebben verstoord.

227. Begin 2025 keerde de coördinator van IGGA op eigen verzoek terug naar IGIN. De DPO, houder van de graad van commissaris van politie, kreeg vervolgens van de adjunct-inspecteur-generaal *ad interim* een bijzondere rol voorgesteld als “facilitator IGGA”, een rol die hij heeft aanvaard. Deze informele rol van “facilitator IGGA” houdt voor de DPO voornamelijk concreet in dat hij een wekelijkse interne vergadering binnen IGGA leidt.

10. Synthese van de meningen van de geraadpleegde overheden

228. Per brief werd aan verschillende overheden[141] gevraagd welke ervaringen zij hadden met de uitvoering door de AIG van haar opdrachten. Er werd hen eveneens gevraagd wat de sterke en de zwakke punten van de AIG waren bij de uitvoering van haar opdrachten.

229. Het College van Vlaamse gouverneurs benadrukt onder meer de uitstekende samenwerking met de AIG in de selectie- en evaluatiecommissies. Het onderstreept tevens de kwaliteit van de juridische adviezen die in concrete dossiers worden uitgebracht, evenals de kwaliteit van de antwoorden op gestelde

.....

[141] Het College van Vlaamse gouverneurs, het College van Waalse gouverneurs, de Hoge Ambtenaar van de Brusselse agglomeratie, het College van procureurs-generaal, de Federale politieraad, de commissaris-generaal van de federale politie, de Vaste Commissie van de lokale politie en de Tuchtraad.

functionele vragen. Het College van Vlaamse gouverneurs erkent de meerwaarde van de AIG op basis van haar expertise inzake (onder andere) organisatiebeheer en integriteitsbeleid. De rijkdom aan ervaring, expertise, onafhankelijkheid, continuïteit en stabiliteit in de samenwerking worden als sterke punten vermeld. De opgesomde zwakke punten en aandachtspunten hebben voornamelijk betrekking op het imago van de AIG binnen de politiediensten, waar zij vaak wordt gezien als een loutere controledienst die vooral tussenkomt in het kader van tuchtdossiers en straffen, alsook op de beperkte zichtbaarheid van haar ondersteunende rol. Het zichtbaar maken van deze ondersteunende rol van de AIG vormt haar belangrijkste verbeterdomein. Daarnaast hechten de gouverneurs groot belang aan een duidelijke en snelle feedback na de onderzoeken en de adviezen, evenals aan een coherente communicatie over de doelstellingen, de werkmethoden en de resultaten van de AIG. Ten slotte achten de gouverneurs het belangrijk dat de beschikbare capaciteit blijvend wordt afgestemd op de verwachtingen inzake toezicht, begeleiding en advies. Dit vereist aandacht voor de prioriteitenstelling, de planning en, indien nodig, de versterking van de AIG.

230. De gouverneur van de provincie Namen, voorzitter van de conferentie van gouverneurs, antwoordde dat het College van Waalse gouverneurs en de conferentie van gouverneurs geen structurele relatie of band met de AIG onderhouden. Aangezien zijn enige contacten als gouverneur met de inspecteur-generaal beperkt blijven tot de selectie- en evaluatiecommissies van korpschefs, acht de gouverneur van de provincie Namen het niet mogelijk zich uit te spreken over de kwaliteit van de opdrachten van de AIG.

231. De Hoge Ambtenaar van de Brusselse agglomeratie gaf aan niet betrokken te zijn bij de opdrachten van de AIG. In de afgelopen vijf jaar hebben noch de commissaris-generaal van de federale politie, noch de Vaste Commissie van de lokale politie de AIG een opdracht toevertrouwd en kunnen zij dus geen mening geven over de uitvoering van de AIG-opdrachten.

232. Het College van procureurs-generaal meldt dat de procureurs des Konings in het algemeen vaststellen dat de aan de AIG toevertrouwde opdrachten correct worden uitgevoerd, voor zover de beschikbare onderzoekscapaciteit dit toelaat. Anderzijds kunnen bepaalde onderzoeksdaden die meer capaciteit vergen (observaties, telefoontaps, …) moeilijk aan IGEO worden toevertrouwd omdat het personeelsbestand minstens als beperkt wordt beschouwd. Het College van procureurs-generaal verduidelijkt dat de AIG betrokken werd bij de besprekingen van meerdere werkgroepen die door een expertisenetwerk “Politie” werden opgericht en benadrukt in dat verband de beschikbaarheid, de betrokkenheid en de hoge mate van expertise van haar leden.

233. De Federale politieraad vindt dat de AIG actief deelneemt aan de vergaderingen van de Federale politieraad als “permanent genodigde” en op constructieve en relevante wijze tussenkomt. De AIG geeft gevolg aan de gerichte verzoeken van de Federale politieraad. Anderzijds was de AIG niet in staat om aan de Federale politieraad het wettelijk voorziene rapport over de globale evaluatie van de werking en de organisatie van de geïntegreerde politie te bezorgen wegens capaciteitsgebrek. De Federale politieraad geeft aan dat de inspecteur-generaal *ad interim* uiteindelijk een gedeeltelijk rapport heeft

afgeleverd met opmerkingen die al eerder aan de geïntegreerde politie waren meegedeeld, maar nog steeds actueel waren.

234. De Tuchtraad (Nederlandstalige en Franstalige kamer) geeft aan dat de samenwerking met de inspecteur-generaal in een positieve en constructieve sfeer verloopt waarin de verantwoordelijkheden van elke partij worden gerespecteerd. In de afgelopen vijf jaar heeft de Tuchtraad in geen enkel dossier een beroep gedaan op de AIG op basis van artikel 27 van de tuchtwet van 13 mei 1999[142]. Tijdens de procedure voor de Tuchtraad vervult de AIG haar opdracht overeenkomstig de wettelijke bepalingen. Zo stelt de inspecteur-generaal voor elk dossier een gedetailleerd deskundigenverslag op, dient dit tijdig in en licht zijn vertegenwoordiger het verslag toe tijdens de zitting van de Tuchtraad.

11. Conclusies

11.1 Conclusies met betrekking tot de eerste algemene onderzoeksvraag: In welke mate voert de AIG alle taken uit die haar zijn toegewezen?

235. De AIG voert niet alle taken die haar zijn toegewezen op homogene wijze uit. In het algemeen evolueert de tendens positief, ook al worden sommige taken nog altijd niet of slechts gedeeltelijk uitgevoerd. Het niveau van uitvoering van de taken varieert naargelang de centrale directies en de gedeconcentreerde posten.

11.1.1 IGIN

236. Tussen 2020 en 2024 bevond IGIN zich in een bijzonder kritieke situatie, wat zich vertaalde in een aanzienlijke vermindering van haar activiteiten.

237. De cel Repatriëringen (RAPAT) voert controleopdrachten op gedwongen terugkeeroperaties uit. Na een aanzienlijke daling van de activiteit in 2023, lijkt er zich sinds 2024 opnieuw een positieve trend af te tekenen wat het aantal uitgevoerde controles op gedwongen terugkeeroperaties betreft.

238. In 2021 heeft IGIN tijdelijk de opvolging van de onmogelijkheid tot leveren van HyCap (IFH) stopgezet. Vanaf 2022 heeft IGIN haar werking geheroriënteerd naar een meer globale monitoring van de IFH en heeft zij het toepassingsgebied van haar observaties in verband met de uitvoering van de

[142] N.v.d.r.: volgens artikel 27 van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten (*BS* 16 juni 1999), indien de tuchtoverheid of de tuchtraad van oordeel is dat er ernstige redenen zijn om een onderzoek of het opstellen van een inleidend verslag (…) niet toe te vertrouwen aan de hiërarchische overheid, kan zij daarvoor een beroep doen op de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie.

MFO-2[143] uitgebreid in het licht van het genegotieerd beheer van de publieke ruimte.

239. IGIN heeft gedurende meerdere jaren geen inspecties meer uitgevoerd van de opsluitingsplaatsen die door de politiediensten worden gebruikt. In 2024 heeft de AIG, op verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie, een specifieke analyse uitgevoerd met betrekking tot de opsluitingsplaatsen. In 2025 heeft IGIN de hervatting van haar inspectieactiviteiten inzake opsluitingsplaatsen geconcretiseerd door de inspectie aan te vatten van de belangrijkste opsluitingsplaats van een politiezone in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

240. Met betrekking tot de kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de meldingen van incidenten in het kader van de GPI 62[144], verdedigt de AIG het standpunt dat, gelet op haar externe positionering ten aanzien van de geïntegreerde politie, het niet haar rol is om op hetzelfde niveau als de diensten van de federale politie in te staan voor het toezicht, het beheer en de kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de gemelde incidenten. De AIG is ook van mening dat zij niet in staat is om haar rol als controleorgaan in het kader van de omzendbrief GPI 62 daadwerkelijk en doeltreffend te vervullen, onder meer vanwege de zwakheden in de meldingsprocedure van incidenten die zij aantoont.

241. Eveneens in het kader van de GPI 62 heeft IGIN in 2021, 2024 en 2025 enkele inspecties uitgevoerd met betrekking tot het bewaren en opslaan van wapens, in de context van wapendiefstallen/verdwijningen.

242. Vanaf 2021 heeft IGIN haar inspectieopdrachten met betrekking tot de evaluatie van de bijzondere bijstand binnen de lokale politie – GPI 81[145] – stopgezet. In 2022 heeft de AIG aan de politiezones die betrokken zijn bij de bijzondere bijstand een digitale tool (Forms) ter beschikking gesteld, bedoeld om de overmaking van de noodzakelijke gegevens te vergemakkelijken, met het oog op een kwantitatieve en kwalitatieve analyse door de AIG. In 2024/2025 heeft IGIN een GPI 81-inspectie uitgevoerd in een politiezone in HENEGOUWEN en in januari 2026 is IGIN gestart met een GPI 81-inspectie in een politiezone van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

243. Sinds 2020 heeft IGIN geen enkele audit meer uitgevoerd. De hervatting van deze taak blijft moeilijk door een nog steeds ontoereikende personeelsbezetting, alsook door het verlies van knowhow en een gebrek aan specifieke opleiding.

.....

[143] Ministeriële richtlijn MFO-2 van 23 november 2017 betreffende het solidariteitsmechanisme tussen de politiezones inzake versterkingen voor opdrachten van bestuurlijke politie, punt 7.2, *BS* 6 december 2017.

[144] Omzendbrief GPI 62 van 14 februari 2008 betreffende de bewapening van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, *BS* 29 februari 2008 (opgeheven), vervangen door de ministeriële omzendbrief GPI 62ter van 13 januari 2025 betreffende de bewapening van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, *BS* 29 januari 2025.

[145] Omzendbrief GPI 81 van 21 juli 2014 betreffende het algemene referentiekader van `Bijzondere Bijstand' in de lokale politie, punt 7, *BS* 14 augustus 2014 – Ed. 2.

244. De AIG stelt jaarlijks een rapport op voor de Federale politieraad in het kader van de globale evaluatie van de werking en de organisatie van de federale politie en de lokale politiezones. Zoals de Federale politieraad zelf heeft aangegeven toen om zijn mening werd gevraagd, is het voor de AIG moeilijk om dit verslag te leveren wegens capaciteitsgebrek.

245. Sinds 2022 staat een Cel Ondersteuning voor de commissie belast met de controle op de kwaliteit van de politionele opleiding in voor de administratieve ondersteuning, de versterking van de informatiepositie en het beheer van de dossiers van deze commissie, die weliswaar in 2015 werd opgericht maar pas in 2024 officieel werd gelanceerd, en waarvan de werkzaamheden zich tot nu toe hoofdzakelijk hebben gericht op haar eigen werking.

246. Sinds 2025 is een geleidelijke verbetering van de activiteiten van IGIN merkbaar. Voor het jaar 2026 heeft IGIN een algemeen actieplan opgesteld met betrekking tot de inspectie- en auditopdrachten, in overeenstemming met de visie van de nieuwe inspecteur-generaal en goedgekeurd door de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie. Dit algemeen actieplan, dat zeer gestructureerd en beknopt is, voorziet in de uitvoering door IGIN van verschillende evaluaties van de politiewerking, diverse inspectie- en auditdomeinen en meerdere thematische opvolgingen. Op basis van de in dit algemeen actieplan opgenomen engagementen kan worden geconcludeerd dat, na verschillende jaren van tekortkomingen, een duidelijke hervatting van de activiteiten van IGIN in het vooruitzicht ligt. Deze aankondiging moet nu worden bewaarheid.

11.1.2 IGST

247. Alle taken die verband houden met statutaire materies die van toepassing zijn op de gehele geïntegreerde politie worden uitgevoerd door IGST, waarvan de expertise algemeen erkend is. Deze inzet heeft een concrete impact op de goede werking van de geïntegreerde politie, onder meer vanwege de rol die de AIG vervult op het vlak van selectie en evaluatie van de mandaathouders.

11.1.3 IGEO en de gedeconcentreerde posten

248. IGEO en de vier gedeconcentreerde posten voeren de gerechtelijke opdrachten uit die hun door de gerechtelijke overheden worden toevertrouwd, tot algemene tevredenheid van deze laatsten. De capaciteit van IGEO en van de vier gedeconcentreerde posten wordt bijna volledig opgeslorpt door de uitvoering van deze gerechtelijke opdrachten. Het activiteitenniveau verschilt sterk naargelang de gedeconcentreerde posten en hangt in hoofdzaak af van het volume van de aanvragen van de lokale gerechtelijke overheden.

249. De behandeling van klachten en aangiften door IGEO blijkt minimaal wanneer deze geen betrekking hebben op feiten die mogelijk strafrechtelijke inbreuken inhouden. Deze klachten en aangiften (administratieve dossiers) worden voor behandeling doorgestuurd naar de betrokken politiedienst. Wanneer de klachten en aangiften wel betrekking hebben op feiten die mogelijk strafrechtelijke inbreuken inhouden, worden zij via een aanvankelijk proces-

verbaal meegedeeld aan de bevoegde gerechtelijke overheden. De gedeconcentreerde posten, die eveneens belast zijn met het verzamelen van klachten en aangiften, sluiten zich aan bij deze werkwijze van IGEO.

250. Sinds een tiental jaar verricht IGEO geen formele bemiddeling meer. Zij beschikt bovendien niet langer over medewerkers die voor deze opdracht zijn opgeleid. Tijdens de afgelopen jaren heeft IGEO geen tuchtonderzoeken meer gevoerd. Vroeger waren dergelijke tuchtonderzoeken uitzonderlijk. Ze hadden doorgaans betrekking op feiten waarbij mandaathouders betrokken waren en werden gevraagd door de minister van Binnenlandse Zaken.

251. Momenteel is de uitvoering, door de vier gedeconcentreerde posten, van de algemene opdracht tot het verzamelen en lokaal verwerken van informatie die nuttig is voor de uitoefening van de taken van de AIG gedeeltelijk teruggeschroefd wegens de cumul van functies die *ad interim* worden uitgeoefend door de twee overblijvende aangewezen directeurs.

11.2 Conclusies met betrekking tot de tweede algemene onderzoeksvraag: Geconfronteerd met een capaciteitstekort, stelt de AIG prioriteiten, op welke manier en met welke doeltreffendheid?

11.2.1 Audit

252. In 2020 nam de vorige inspecteur-generaal de opmerkelijke beslissing om alle auditopdrachten van IGIN volledig op te schorten, onder meer gezien de algemene personeelsvermindering binnen de AIG en het feit dat het auditteam binnen IGIN nog slechts uit twee medewerkers zou bestaan, in plaats van de tien die aanvankelijk waren voorzien. Van 2020 tot 2025 heeft IGIN geen enkele auditopdracht meer uitgevoerd.

253. De gedeconcentreerde posten hebben regelmatig vernomen dat korpschefs van politiezones hun spijt uitten over het feit dat zij geen voordeel meer kunnen trekken van audits met betrekking tot een lokaal politiekorps of met betrekking tot een of andere functionaliteit die daar wordt uitgeoefend.

11.2.2 Inspectie

254. Tussen 2020 en 2025 werden de inspectieopdrachten van IGIN sterk verminderd, opnieuw wegens het aanzienlijke gebrek aan beschikbare capaciteit. Zo werd in ruime mate afgezien van inspecties op het terrein. De inspectieopdrachten werden georiënteerd naar een aanpak die hoofdzakelijk gebaseerd was op de in de omzendbrief CP3[146] opgenomen principes, die verband houden met risicobeheer binnen de politieorganisatie. Deze aanpak is verenigbaar met de positionering van de AIG als onafhankelijk controleorgaan van de politiediensten. Deze aanpak heeft IGIN eveneens in staat gesteld om jaarlijks een bijdrage te blijven leveren binnen de verschillende

[146] Rondzendbrief CP3 van 29 maart 2011 betreffende organisatiebeheersing in de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, *BS* 21 april 2011.

inspectiedomeinen die haar zijn toegewezen. IGIN is echter snel gestuit op de beperkingen van een dergelijke aanpak, die afhankelijk is van de volledigheid en de betrouwbaarheid van de informatie die zij ontvangt, wat duidelijk niet altijd het geval is. Sinds 2024/2025 neemt IGIN geleidelijk opnieuw terreininspecties op. Deze lijken meer gericht te zijn dan in het verleden.

11.2.3 Gerechtelijke opdrachten

255. *De facto* geeft de AIG sinds jaren de voorrang aan de uitvoering van de gerechtelijke opdrachten die haar door de gerechtelijke overheden worden toevertrouwd. Volgens artikel 11, 3°, van het koninklijk besluit van 20 juli 2001[147], worden de gerechtelijke opdrachten toevertrouwd aan de dienst individuele onderzoeken, zijnde IGEO. IGEO is, zowel qua personeelsformatie als qua personeelsbezetting, de entiteit met het grootste personeelsbestand, hoewel het nog steeds onvoldoende is, ondanks een tendens tot versterking tussen 2020 en 2025.

256. Sinds een tiental jaar voert IGEO geen enkele formele bemiddeling meer uit. Bovendien is IGEO sinds 2023 in ruime mate ontlast van de behandeling van klachten en aangiften wanneer deze geen betrekking hebben op feiten die mogelijk strafrechtelijke inbreuken inhouden. Hierdoor nemen de onderzoeks- en opsporingsactiviteiten uitgevoerd in gerechtelijk verband momenteel meer dan 90% van de capaciteit van IGEO in beslag. Daarbij komt de bijdrage van de gedeconcentreerde posten, voor wie de onderzoeks- en opsporingsactiviteiten in gerechtelijk verband ook een nagenoeg exclusieve bezigheid zijn. De activiteit van de gedeconcentreerde posten vertegenwoordigt een belangrijk aandeel in het gerechtelijk werk van de AIG. Op basis van beschikbare indicatoren zou de gecumuleerde gerechtelijke activiteit van de vier gedeconcentreerde posten meer dan het dubbele vertegenwoordigen van de gerechtelijke activiteit van IGEO. Deze toevoeging van de gerechtelijke activiteiten van de gedeconcentreerde posten bij die van IGEO illustreert concreet dat de AIG prioriteit geeft aan de uitvoering van de gerechtelijke opdrachten. Meer dan de helft van de operationele personeelsleden van de AIG wordt zo goed als uitsluitend voor deze taak ingezet.

11.3 Conclusies met betrekking tot de derde algemene onderzoeksvraag: Hoe wordt binnen de AIG leiderschap uitgeoefend en wat is de eventuele invloed daarvan op het capaciteitstekort binnen de verschillende directies van de AIG en op de uitvoering van de diverse taken?

11.3.1 Op het niveau van de mandaathouders

257. Het gezag van de vorige inspecteur-generaal nam een traditionele vorm aan in een directieve stijl, die binnen de AIG niet werd betwist. De adjunct-

.....

[147] Koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie, *BS* 18 augustus 2001.

inspecteur-generaal is daarentegen altijd voorgekomen als zijnde persoonlijk sterk betrokken bij het intern beheer van de AIG, in het bijzonder op het niveau van IGGA. Zijn leiderschap blijkt binnen de AIG vrij veel verdeeldheid te zaaien: de meningen van personeelsleden over hem zijn vaak zeer positief of daarentegen zeer negatief, maar zelden neutraal. De positieve meningen benadrukken de betrokkenheid, menselijkheid en vriendelijkheid van de adjunct-inspecteur-generaal, terwijl de negatieve meningen vaak betrekking hebben op overdreven emotionele reacties van zijn kant en op de manier waarop hij de AIG geleid heeft als inspecteur-generaal *ad interim*.

258. Interne verschuivingen van personeelsleden tussen centrale directies/gedeconcentreerde posten, die op beslissing van deze mandaathouders werden doorgevoerd wegens conflictsituaties, hebben bij sommige medewerkers ontevredenheid veroorzaakt. Zij betreurden dat deze interne verschuivingen slechts gedeeltelijke oplossingen boden en de onderliggende problemen die aan de basis lagen van de conflicten niet oplosten. Daarnaast werd kritiek geuit op het feit dat interne verschuivingen werden uitgevoerd zonder voldoende na te gaan of de betrokken personeelsleden in staat waren om de taken uit te voeren die verbonden waren aan functies waarvoor zij aanvankelijk niet geselecteerd waren.

259. De reacties van de mandaathouders op de bijzonder kritieke situatie die IGIN tussen 2020 en 2024 heeft doorgemaakt — een periode gekenmerkt door sterke interne spanningen waarbij het leidinggevend team rechtstreeks betrokken was, onder meer wegens uiteenlopende visies en leiderschapsstijlen — werden door verschillende betrokken partijen als ontoereikend en/of onbevredigend ervaren. Los van deze negatieve perceptie, die als subjectief zou kunnen worden bestempeld, blijft de objectieve vaststelling dat zo'n ernstige situatie waarbij een volledige centrale directie betrokken was en die negatieve gevolgen had voor haar activiteitenniveau uiteindelijk meerdere jaren kon blijven duren. De vele interne verschuivingen en het definitieve vertrek van personeelsleden in deze periode hebben geleid tot een aanzienlijk verlies aan beschikbare capaciteit en knowhow binnen IGIN, waarvan de negatieve effecten pas beginnen te verdwijnen.

260. De vorige inspecteur-generaal en de adjunct-inspecteur-generaal waren de drijvende krachten achter een integriteitsbeleid dat binnen de AIG zelf werd ontwikkeld. In 2024 heeft de AIG een integriteitsbeleidsplan uitgewerkt[148]. De logheid van de uitvoering van dit beleidsplan staat echter haaks op de lovenswaardige ambitie om alle leden van de AIG bij een integriteitsbeleid te betrekken. Bovendien betreuren sommige leden van de AIG bepaalde situaties waarvan zij kennis hebben en die zij als strijdig beschouwen met het door de mandaathouders sterk aangeprezen integriteitsbeleid.

261. Het aanzienlijke persoonlijke engagement van de mandaathouders in de regelmatige publicatie van visiedocumenten[149] over uiteenlopende thema's die

.....

[148] "INZETTEN OP INTEGRITEIT DOEN WE SAMEN" - Integriteitsbeleidsplan van de Algemene Inspectie, 20 pagina's, maart 2024.

[149] Op https://www.aigpol.be/nl/over-ons/onze-publicaties/visiedocumenten-van-de-aig

verband houden met het politiewezen steekt af tegen de activiteiten van IGIN, die in dezelfde periode uitermate waren verminderd op het vlak van inspectie en onbestaande waren op het vlak van audit. Deze vaststelling werd door sommige medewerkers geïnterpreteerd als een duidelijke aanwijzing dat de persoonlijke activiteiten van de mandaathouders niet in lijn lagen met die van de andere onderdelen van de AIG.

11.3.2 Op het niveau van de centrale directies en de gedeconcentreerde posten

262. De leiderschapsstijlen verschillen naargelang de centrale directies en de gedeconcentreerde posten. Deze leiderschapsstijlen worden momenteel aanvaard door de betrokken personeelsleden en meestal positief beoordeeld. In het algemeen blijken de directeurs en de coördinatoren zowel zeer toegankelijk als beschikbaar. Zij zijn, elk op hun eigen manier, een stabiliserende factor voor de personeelsleden die zij aansturen.

263. Het leiderschap van de nieuwe directeur IGIN wordt door de meeste huidige leden van IGIN — van wie velen onlangs werden gerekruteerd — ervaren als participatief en gericht op het versterken van vertrouwen, motivatie, betrokkenheid en teamgeest, op het ontwikkelen van beroepskennis en op het (her)definiëren van werkmethodes en werkprocessen voor de verschillende opdrachten van IGIN (controle, inspectie en audit), met een focus op innovatie. De nieuwe positieve dynamiek van IGIN wordt geïllustreerd door een inspectie- en auditprogramma, geformaliseerd in het jaarlijks algemeen actieplan 2026 van IGIN.

264. De directeur IGST is al meer dan twintig jaar actief binnen deze directie en heeft er alle niveaus doorlopen. Hij wordt duidelijk gewaardeerd als leidinggevende. Zijn persoonlijke inzet en zijn expertise in de behandelde materies worden unaniem erkend. In de uitoefening van zijn leiderschap lijkt de directeur IGST tegelijk strikt, rechtvaardig en beschermend. Hij geniet de volledige steun van de personeelsleden van IGST die, hoewel ze onderbemand zijn ten opzichte van de personeelsformatie, erin slagen alle hen toegewezen opdrachten uit te voeren, die vaak gepaard gaan met na te leven strikte termijnen. De complementariteit tussen de leden van IGST wordt bewust ontwikkeld.

265. De directeur IGEO beschikt eveneens over een ruime ervaring binnen deze directie, waarvan hij sinds 2001 deel uitmaakt. Hij staat aan het hoofd van de directie met het numeriek grootste personeelsbestand van de AIG. De aard van het gerechtelijk werk laat hem toe aanzienlijke autonomie te geven aan de leden van IGEO, terwijl hij wel een regelmatige opvolging van hun activiteiten blijft verzekeren. De voornaamste interesse van de directeur IGEO gaat uit naar de gerechtelijke activiteit van IGEO. In de uitoefening van zijn leiderschap waakt hij erover dat conflicten worden vermeden, zowel ten aanzien van de mandaathouders als binnen zijn eigen directie.

266. IGGA beschikt niet over een directeur. In 2021 werd een coördinator van IGIN aangewezen om de functie van coördinator IGGA uit te oefenen, met een functieprofiel dat gelijkwaardig is aan dat van een directeur, zonder houder te zijn van de prerogatieven inzake evaluatie van de personeelsleden. Deze

aanwijzing van een coördinator met een functieprofiel dat als hybride kan worden omschreven, vloeide naar alle waarschijnlijkheid voort uit de vrees dat de aanwijzing van een directeur een negatieve impact zou kunnen hebben op de weging van de CALog-leden niveau A binnen IGGA, aangezien zij dan niet langer rechtstreeks onder de mandaathouders zouden ressorteren[150]. In 2025 is de coördinator IGGA, die werd geconfronteerd met de grenzen van het "hybride" functieprofiel, op eigen verzoek teruggekeerd naar IGIN. De Data Protection Officer (DPO), die de graad van commissaris van politie heeft, heeft vervolgens een nog nooit eerder vervulde rol van "facilitator IGGA" aanvaard, die hem werd voorgesteld door de inspecteur-generaal *ad interim*. Deze rol van "facilitator IGGA" houdt voor de DPO voornamelijk in dat hij de wekelijkse interne vergadering van IGGA leidt. De opeenvolgende aanwijzingen van een coördinator met hybride profiel en nadien van een "facilitator" beantwoorden echter onvoldoende aan de behoefte van IGGA, bestaande uit acht entiteiten met uiteenlopende ondersteuningsbevoegdheden, aan een bruggenbouwende omkadering.

267. De directeurs van de gedeconcentreerde posten van Gent en Bergen oefenen cumulatief de ad-interimfuncties uit van directeur van de gedeconcentreerde posten van Antwerpen en Luik. Hun leiderschap wordt zeer positief gewaardeerd binnen deze structuren, die maximaal samengesteld zijn uit een directeur en drie medewerkers. Het intern beheer van twee gedeconcentreerde posten, samen met de veelvuldige verplaatsingen tussen deze posten, vormt een aanzienlijke belasting voor beide directeurs, die niet langer over de nodige tijd beschikken om regelmatige contacten met de politiezones te onderhouden, temeer daar zij elk het rechtsgebied van twee hoven van beroep bestrijken.

12. Aanbevelingen

12.1 Aanbevelingen met betrekking tot de uitvoering van de taken van de AIG

12.1.1 Algemene aanbevelingen

268. De prioriteit die de AIG *de facto* sinds meerdere jaren heeft gegeven aan de uitvoering van de gerechtelijke opdrachten die haar door de gerechtelijke overheden worden toevertrouwd, opnieuw evalueren in verhouding tot de andere taken van de AIG.

269. De indicatoren nakijken waaruit blijkt dat de gerechtelijke activiteit van de gedeconcentreerde posten daadwerkelijk meer dan het dubbele zou vertegenwoordigen van die van IGEO. In voorkomend geval, deze bijzondere

.....

[150] In dit verband kan worden verwezen naar de informatie aangeleverd door de nieuwe inspecteur-generaal, die hierboven is opgenomen (randnummer 227). De genomen maatregelen (opstellen en overleggen van een functieprofiel voor een directeur IGGA, onderhandelen over een weging) zijn van dien aard dat zij op termijn (dat wil zeggen na de publicatie van het koninklijk besluit waarin alle wegingen van de functies van niveau A (CALog) binnen de AIG worden vastgesteld, alsook de openstelling van de genoemde functie) de aanstelling van een IGGA-directeur mogelijk maken.

situatie beoordelen en hieruit de eventuele nuttige conclusies trekken, zowel voor IGEO als voor de gedeconcentreerde posten.

270. Een regelmatig overleg organiseren tussen IGEO en de gedeconcentreerde posten met betrekking tot hun respectieve gerechtelijke werklast.

271. De engagementen die zijn opgenomen in het algemeen actieplan betreffende de inspectie- en auditopdrachten voor 2026 en zijn gevalideerd door de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie hebben betrekking op alle taken die aan IGIN zijn toegewezen. Het is nu aan IGIN om de voor dit jaar aangekondigde acties uit te voeren en deze dynamiek in de toekomst vast te houden.

272. De mogelijkheid evalueren om (opnieuw) invulling te geven aan de bemiddeling voor klachten die betrekking hebben op feiten die geen misdrijf uitmaken, aangezien dit nog altijd een wettelijk voorziene opdracht van de AIG is.

273. Wanneer de door de AIG ontvangen klachten en aangiften voor behandeling worden overgemaakt aan de betrokken politiedienst, op basis van het antwoord van die politiedienst, een controle uitvoeren op de kwaliteit van het gevoerde onderzoek. De in de klachten of aangiften aangehaalde feiten opnieuw onderzoeken wanneer de klager/aangever de conclusies van het onderzoek betwist. Hiertoe zou de standaardbrief die IGEO aan de klager stuurt om hem in te lichten over de overdracht van zijn klacht naar het betrokken politiekorps melding moeten maken van de mogelijkheid van een tweede lezing van het dossier door de AIG in geval van betwisting van het resultaat van het onderzoek.

274. Overeenkomstig artikel 26 van de organieke wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten en het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, een informatief verslag bezorgen aan de directeur-generaal van de Dienst Enquêtes van het Comité P wanneer een misdaad of een wanbedrijf gepleegd door een lid van een politiedienst wordt vastgesteld.

12.1.2 Aanbevelingen die meer specifiek raken aan de structuur van de AIG

275. Zich uitspreken over het behoud of de afschaffing van de gedeconcentreerde posten. In dit verband verschillende mogelijke opties onderzoeken ingeval deze worden behouden, zoals de versterking van de gedeconcentreerde posten met een uitbreiding van hun momenteel verrichte activiteiten naar audit- en inspectieopdrachten in onderlinge afstemming met IGIN, de reactivering van hun opdracht inzake informatievergaring op lokaal vlak, de herverdeling van de personeelsbestanden tussen de centrale directies en de gedeconcentreerde posten, de eventuele oprichting van een vijfde gedeconcentreerde post voor het rechtsgebied van het hof van beroep van Brussel, met het oog op het optimaliseren en structureren van de relaties met de overheden en politiekorpsen van de gerechtelijke arrondissementen Brussel, Waals-Brabant en Leuven, enz. In elk geval moet een duurzame oplossing worden gevonden voor de huidige overgangssituatie binnen de gedeconcentreerde posten op het vlak van hun leiding.

276. Een uitwisselingsruimte creëren tussen de centrale directies en de gedeconcentreerde posten, bedoeld om de doorstroming van informatie te vergemakkelijken die van belang kan zijn voor deze verschillende entiteiten in de uitoefening van hun respectieve taken.

277. Overwegen om de betrekkingen van de leden van de cel Repatriëringen binnen IGIN permanent te maken teneinde de continuïteit van de controle op gedwongen terugkeeroperaties te waarborgen, ongeacht de huidige financieringswijze.

12.2 Aanbevelingen met betrekking tot de uitoefening van het leiderschap

12.2.1 Algemene aanbevelingen

278. Het integriteitsbeleid op alle niveaus van de AIG op eenvoudige en coherente wijze uitvoeren.

279. De grootst mogelijke transparantie bevorderen in de procedures voor de externe aanwerving en de interne aanwijzing van leden van de AIG.

280. Zo snel mogelijk een directeur IGGA aanwijzen.

12.2.2 Aanbevelingen die meer specifiek raken aan het personeelsbeheer

281. De inspanningen voortzetten om de beschikbare capaciteit te versterken, in het bijzonder binnen de centrale directies (IGIN, IGEO en IGST), die nog altijd onderbemand zijn in vergelijking met de vastgelegde personeelsformatie, en daarbij prioriteiten bepalen. De draagwijdte van deze aanbeveling is op het ogenblik gedeeltelijk beperkt in afwachting van een nieuw koninklijk besluit dat de weging van de CALog-functies van niveau A binnen de AIG vastlegt.

282. Naargelang de behoeften, meer in het bijzonder voor IGIN en IGGA, kandidaten rekruteren die al over de gezochte specifieke profielen beschikken (bijvoorbeeld ervaren auditors), anders dan politieambtenaren of CALog-leden afkomstig uit de federale politie of een lokaal politiekorps. De uitvoering van deze aanbeveling zou een wijziging kunnen vereisen van bepalingen van de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten, alsook van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie.

283. Wanneer interne verschuivingen van personeelsleden binnen de AIG noodzakelijk blijken, zich ervan vergewissen dat de betrokken personeelsleden beschikken over de noodzakelijke capaciteiten om de nieuwe functies die men overweegt hen toe te kennen behoorlijk uit te oefenen.

284. Een herziening overwegen van het systeem van interne bevordering door overgang naar een hogere graad of naar het hogere kader, minstens bestaande uit:

- het opzetten van een opleidingsprogramma om de begunstigden van de interne bevordering te brengen tot het niveau van de competenties die worden verwacht van een personeelslid dat toegang krijgt tot een hogere graad of een hoger kader, en dat zich mogelijk later bij de geïntegreerde politie kan voegen;

- het aanpassen van de functies die worden uitgeoefend door de begunstigden van de interne bevordering naar het hogere kader (commissaris van politie), zodat hun bevordering ook een meerwaarde biedt voor de AIG;

- het zoveel mogelijk betrekken van de begunstigden van de interne bevordering bij de uitoefening van leiderschap en het valoriseren van hun expertise.

285. Vermijden dat interpersoonlijke conflicten en disfunctioneel gedrag blijven duren.

286. Waken over de persoonlijke ontwikkeling en de opleiding van de medewerkers. Waken over het welzijn op het werk.

287. In de komende jaren de uitzonderlijke inspanning voortzetten die in 2026 wordt geleverd om de specifieke externe opleidingen te bepalen en te financieren die nodig zijn voor de uitvoering van de taken van de AIG (voornamelijk bij IGIN).

288. In de loop van het jaar 2026 de uitvoering voortzetten van de algemene analyse van psychosociale risico's die voorzien is voor de gehele AIG.

289. De evaluatieprocedures opnieuw activeren voor de personeelsleden waarvan de evaluaties niet up-to-date zijn (hoofdzakelijk binnen IGIN).

290. Met inachtneming van de bepalingen die van toepassing zijn op hun respectieve statuten, de personeelsleden van de AIG op een billijke manier behandelen, ongeacht of het gaat om politieambtenaren of om leden van het administratief en logistiek kader.

291. Een procedure invoeren die de exitgesprekken systematiseert voor personeelsleden die de AIG verlaten.

12.3 Aanbevelingen met betrekking tot de wettelijke en reglementaire grondslagen van de AIG

292. Een voorstel voorbereiden en overmaken aan de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie voor een herziening van de voornaamste wettelijke en reglementaire grondslagen van de AIG. In dit verband voorstellen om de inhoud van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de werking en het personeel van de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie aan te passen zodat hij beter samenhangt met de bepalingen van de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten. Deze herziening van de voornaamste wettelijke en reglementaire grondslagen van de AIG zou rekening moeten houden met de huidige behoeften van de AIG. Bovendien veronderstelt de uitvoering van

meerdere in dit verslag geformuleerde aanbevelingen ook een aanpassing van het wettelijke en reglementaire kader van de AIG.

293. Aan de minister van Binnenlandse Zaken voorstellen om de ministeriële richtlijn MFO-2 te wijzigen met betrekking tot de rol die de AIG vervult in de MFO-2-werkgroep, door te verduidelijken dat de AIG daar een rol van waarnemer zou moeten krijgen en niet van actief lid, gelet op haar hoedanigheid van controleorgaan van de geïntegreerde politie.

13. Lijst van gebruikte afkortingen

AIG	Algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie
AMIF	Fonds asiel, migratie en integratie
ANPA	Académie nationale de police - Nationale Politieacademie
ARO	Arrondissementeel rechercheoverleg
Art.	Artikel
ATS	Administratief-technisch secretariaat
BB	Bijzondere bijstand
BOC	Basisoverlegcomité
BOSA	Federale overheidsdienst Beleid & Ondersteuning
BS	Belgisch Staatsblad
CALog	Administratief en logistiek kader
CCGPI	Coördinatiecomité van de geïntegreerde politie
CGWB	Interne directie voor preventie en bescherming op het werk
CIK	Corps d'intervention – Interventiekorps
CKPO	Controle op de kwaliteit van de politionele opleiding
CP	Community policing
CPC	Centraal contactpunt
DAO	Directie van de operaties inzake bestuurlijke politie
DAS	Directie openbare veiligheid
DEPA	Deportee Accompanied
DEPU	Deportee Unaccompanied
DGR	Algemene directie van het middelenbeheer en de informatie
DGS	Algemene directie van de ondersteuning en het beheer
DPO	Data Protection Officer
DRP	Directie van het Personeel

Ed.	Editie
EDPB	Externe dienst voor preventie en bescherming
EFQM	European Foundation for Quality Management
EU	Europese Unie
FOD	Federale overheidsdienst
GPI	Geïntegreerde Politie - Police intégrée
HCP	Hoofdcommissaris van politie
HRM	Humanresourcesmanagement
HyCap	Gehypothekeerde capaciteit
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IFH	Document waarin staat dat HyCap niet kan worden geleverd
IGEO	Directie Individuele Onderzoeken
IGGA	Directie Algemeen Beleid
IGIN	Directie Audit en Inspectie
IGST	Directie van de Statuten
ISLP	Integrated System for the Local Police
KB	Koninklijk besluit
KLFP	Klachtenfiche-Fiche plainte
LPA	Direction de la police aéronautique – Directie van de Luchtvaartpolitie
MFO	Missions fédérales - Federale opdrachten
n.v.d.r.	Noot van de redactie
PZ	Politiezone
RAPAT	Repatriëringen
VTE	Voltijdsequivalent
WGP	Wet op de geïntegreerde politie
WPA	Wet op het politieambt